

MC
110.664

AZ
YBL MIKLÓS
ÉPÍTŐIPARI MŰSZAKI
FŐISKOLA
JUBILEUMI ÉVKÖNYVE

DEBRECEN
1965–1990

1510

1510

Az
Ybl Miklós
Építőipari Műszaki Főiskola
jubileumi évkönyve

Debrecen
1965–1990

Szerkesztette:
DR. TÓTH ZOLTÁN

MC 110.664

1990

Készült
az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola
debreceni házi sokszorosítójában
520 példányban
Felelős kiadó: dr. Papp Péter
65/90

ISBN 963.04.0723.X

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ Dr. Szűrös Mátyás	5
YBL MIKLÓS Dr. Sárvári Géza	7
ÉPÍTŐIPARI MŰSZAKI SZAKEMBERKÉPZÉS HELYZETE ÉS TÁVLATAI DEBRECENBEN Dr. Papp Péter	11
VISSZATEKINTÉS Dr. Tóth Zoltán	21
ALAPTÁRGYI ÉS SZERVEZÉSI INTÉZET ISMERTETÉSE TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS ÁLTALÁNOS ISMERTETÉS Dr. Molnár István	29
ÉPÍTŐIPARI INTÉZET ISMERTETÉSE TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS ÁLTALÁNOS ISMERTETÉS Dr. Szabó Tamás	49
GÉPÉSZETI INTÉZET ISMERTETÉSE TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS ÁLTALÁNOS ISMERTETÉS Dr. Husi Géza	65
TÁRSADALOMTUDOMÁNYI ÖNÁLLÓ TANSZÉK ISMERTETÉSE Dr. Tóth János	79

X 2540 40 22P

1914-15

ELŐSZÓ

Fennállása történetének jeles fordulójához érkezett az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola Debreceni Területi Egysége. Idén ünnepli alapításának negyedszázados jubileumát. Az érintettek a jövő munkálataihoz is erőt merítő emlékezésnek és számvetésnek szentelik e percekét.

A főiskola történetének nyilvánosság előtt zajló főbb mozzanatai ismertek. Az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola Területi Egysége az 1965-ben alapított Felsőfokú Építőgépezeti Technikum jogutódja. A keleti országrész megindult iparosítása nyomán előállt szakemberszükséglet hívta életre. Előbb csak építőgépezés, a következő évtől magasépítő, 1980-tól mélyépítő, három éve – érzékelve és fogadva a régió termelőüzemeinek jelzéseit – pedig már épületgépezés szakon is folyik közvetlen termelésirányító szaküzem-mérnök képzés.

Nem a hivalkodni akarás, hanem a tények mondatják az itt dolgozókkal: hazánkban az elsők között ezen épület falai közül bocsátottak ki építőipari szaküzem-mérnököket. A megtett út ugyanakkor nem volt akadályoktól mentes. Köztudott, hogy a felsőoktatás alakulásának legjellemzőbb vonása az 1945-öt követő években – az első ötéves terv szakember-szükségleti előirányzataival szoros összefüggésben – a nagyarányú, ugrásszerűen gyors mennyiségi fejlődés volt.

Regionális szempontok az új felsőoktatási intézmények helyének megállapítása során ezekben az években csak rendkívül kismértékben érvényesültek, bár az új műszaki, oktatási intézmények elhelyezésénél igyekeztek figyelembe venni a szükséges ipari bázist. Mindazonáltal a felsőoktatás területi megoszlásában Budapest történelmileg kialakított túlsúlya változatlanul fennmaradt, sőt még egy ideig nagyobb mértékű is volt, mint az 1945-öt megelőző időszakban.

E kedvezőtlen fejlődési tendenciák ellenére nekem – s ennyi személyes hangvétel e helyen talán megengedhető – kit „Ez táj tanított / szeretni Hazát”, ki e vidéken eszméltem öntudatra, ki itt szívtam magamba műveltségem alapjait, kinek ugyanazt jelenti a fölnevelő táj, mint Váczi Mihálynak jelentette a „szőke várost”, különösen jólesik látnom e létezést, e gyarapodást. Ezen fejlődés értékét az én szememben csak növeli, hogy azt a központi vezetés nem egy ponton érthetetlen, szűkkeblű irányításának káros Budapest-centrikussága ellenére érte el.

Örömmel tölt el, hogy itt ismerték Németh László – talán nem eléggé értékelt intelmét –, mely szerint „nem az az ország a legerősebb, amely szellemi

és fizikai erejét összpontosítja. A nemzet: anyagcserehálo, s nagyon együgyű, gyarmatias anyagcsere az, ahol vidékről feljön a bor és búza, a központból visszamegy az eke és a pártlista.”

Nem vagyok műszaki ember. Politikusnak tartom magam. Nem tudom, s nem is akarom minősíteni az itt folyó munka színvonalát. Egy szűk határok közé szorított előszónak nem is lehet feladata az értékelés. Rendeltetése: a Jubileumi évkönyv céljára, megírásának és kiadásának hasznosságára felhívni a tisztelt olvasó, a közvélemény figyelmét.

Erre pedig e helyen már én is indítatva érzem magam. A szakmai mérlegkészítést elvégzik a következőkben sorjázó írások, s megteszik a céhbeliak. Úgy gondolom, hogy az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola Debreceni Területi Egységében folyó tevékenységének színvonalát oktatóinak szakmai felkészültsége, tudományos előrehaladása, publikációi a konferenciákon és tudományos bizottságokban való sikeres szereplése, s nem utolsósorban az innen kikerült mintegy 3700 felsőfokú építőipari szakember minősíti. Azok az egykori hallgatók, akik az ország minden részébe – a külföldiek idegen földrészekre is – elvitték az „alma mater” hírét.

A főiskoláról bizonyítványt állítanak ki, a nem kismértékben éppen innen kikerülő hallgatók szakmai felkészültségére támaszkodó, a végzettek számát meghaladó szakemberhiánnyal küszködő vállalatok is. Végző soron ők az igazi megmondhatóinak, hogy valójában milyen kulcsszerepet tölt be a főiskola a felsőfokú szakemberképzésben. Én – ki ismerem a pozitív visszajelzéseket – e helyről is csak megerősíteni, biztosítani tudom a főiskola vezetésének korunk gazdasági kihívására adott pozitív válaszait: profilmódosítási törekvéseit. Üdvözlöm azt a nyitottságot, amelyet a való világ újabban felmerülő igényeivel szemben tanúsít.

A nemzet köszöni az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola Debreceni Területi Egysége dolgozóinak áldozatos munkáját. Az előttünk álló jövőhöz, az újabb elképzelések megvalósításához, a remények beteljesüléséhez további munkasikereket, dolgozóknak és hallgatóknak egyaránt értékes tudást és gyarapodást kívánok.

Dr. Szűrös Mátyás

YBL MIKLÓS

Főiskolánk debreceni területi egysége Ybl Miklós nevét a budapesti területi egységgel közösen az 1972-ben elhatározott főiskolává történő átszervezés óta jogosult épülete homlokzatán viselni, annak őszinte reményében, hogy az itt folyó munka Ybl szellemi örökségének folytatásaként, az építészeti ismeretek oktatása terén méltó lesz nagy névadójához.

A „historizmus” néven ismert építészeti korszak legnagyobb építésze volt Magyarországon Ybl Miklós, akinek osztrák származású szülei már hosszú ideje Székesfehérváron laktak, amikor Miklós 1814. április 6-án megszületett.

Gyermekéveiről kevés adat maradt fenn, azt azonban már biztosan tudjuk, hogy 1825-ben a három elemi iskolai osztály elvégzése után szülei Bécsbe küldték a Császári Királyi Polytechnikai Intézet reáliskolájába, ahol az első két osztályt kitűnő eredménnyel végezte el, így 1827–28-ban már a rajzoktatói osztály hallgatója. Az okiratok a 14 éves fiút ekkor már Ybl Miklós úrnak nevezték.

Az 1831-ből származó bizonyítványa már arról tanúskodik, hogy a Műegyetemi tanulmányait is kitűnő eredménnyel fejezte be. Ezt követően érlelődött meg benne az az elhatározás, hogy építőművészi hivatásának gyakorlati részét is el kell sajátítania, így 1832 elején beállt Pollack Mihály építőmesterhez inasnak, és még abban az évben fölszabadult, és négy további esztendőn át mesterénél maradva rajzolóként dolgozott.

Pollack 1836 februárjában egy német nyelvű bizonyítványt – ajánlólevelet – ad Yblnek, aki ezután a bécsi klasszicizmus jeles képviselőjéhez, Koch Henrikhez áll be rajzolónak. 1840 februárjában azonban már Münchenben van, ahol 1841-ig a Királyi Művészeti Akadémia hallgatójaként végezte tanulmányait. Az építőmesteri jog elnyeréséhez már csak egy feltételt kellett teljesítenie, külföldi vándorúton kellett részt venni. Útja során járt Poroszországban, Itáliában, Hollandiában, Franciaországban és tökéletesítette építőművészi ismereteit. Különösen a firenzei és római reneszánsz kori építészet volt rá nagy hatással. Hazatérte után Pollack Mihály fiának, Ágostonnak lett a társa, és Építészeti Intézetüket 1841-ben nyitották meg Pesten. Első közös munkájuk a Péchy Mihály által tervezett debreceni Nagytemplom átépítése lett volna, amelyet egy oszlopos portikusszal és kupolával terveztek megvalósítani. A Consistorium azonban a súlyos pénzügyi helyzetre való tekintettel elállt a terv megvalósításától.

1843-tól kezdve fokozatosan önálló munkákat kapott a Károlyi családtól.

1847-ben már Fótton lakott és Károlyi István uradalmi építész volt, és ezzel kezdetét vette egy igen gazdag életmű kibontakozása. Műveinek jegyzéke szerint 284 létesítményt tervezett, amelynek nagy része megvalósult jelentős építészeti alkotás volt. Ha csupán a legfontosabbakat kívánnánk felsorolni, arra is oldalakon keresztül volna csupán lehetőségünk, ezért azok közül is válogatva néhány közismert, kiemelkedő jelentőségű alkotását említjük meg:

- A fóti templom (1845–1855)
- Színházterv Debrecenben (1859)
- Gróf Széchenyi István nagycenki kegyúri temploma (1860–64)
- A kecskeméti evangélikus templom (1862-től)
- A Magyar Tudományos Akadémia palotája terve (1861–1865)
- Károlyi Lajos palotája Budapesten (1862-től)
- Festetics György palotája Budapesten (1862-től)
- Margitsziget: Margit-gyógyfürdő (1865–1869)
- A Vámház (ma Közgazdaság-tudományi Egyetem) (1870–1874)
- A budai Várkertbazár és Kioszk (1875–1882)
- Az Operaház (1875–1884)
- Budapest: Bazilika végleges kialakítása (1867–1891)
- A budai Várpalota krisztiánvárosi tömbje (1885–1895)

A nagy jelentőségű építészeti alkotások, épülettervek mellett sok síremlék, emlékművet, sőt belsőépítészeti és bútorterveket is találtunk munkái között. Mindent egyforma gondal lelkiismeretesen oldott meg, a legnagyobb feladatoktól a legkisebbekig. Alkotóereje sohasem lankadt. Szerénysége közismert volt, s bár véleményét sohasem erőszakolta másokra, befolyása, szava, építészeti kérdésekben mégis döntő volt. Nem volt szónok, tanárnak pedig éppenséggel nem született, szellemi kisugárzása azonban hatással volt szűkebb és tágabb környezetére, sőt az egész kortársi magyar építészetre.

Művészetét folyamatos fejlődés jellemezte. Legkorábbi munkái klasszicizáló jellegűek, de a romantika már korán észrevehető alkotásai egyes részletein. A romantika később egyre behatóbban foglalkoztatja teremtő képzeletét, amit a fóti templom tervezése során juttatott művészi egység szempontjából legtökéletesebben érvényre.

Később, a romantika halódásának, és az újabb historizmus megszületésének időszakában, mely mai szemmel nézve az építészet szempontjából elég sivár időszak volt, Ybl művészi érdemeinek, kitűnő arány- és formaérzékének köszönhetően jelentős alkotásokkal gazdagodott az ország.

A Károlyi-féle palota igazi eklektikus alkotás, főbb vonásaiban már reneszánsz jellegű, de részleteiben még a romantika és a hellenizmus jegyei is fellelhetők rajta. A margitszigeti fürdőpalota azonban már neoreneszánsz

mestermű, úgy alaprajzára, mint tömegarányaira vagy részleteire tekintettel egyaránt. Stílusa a Vámház épületében és a Városházában teljesebben kiégérvényesül. Az Operaház épületének művészi megformálásával viszont már a legjelentősebb külföldi építészek sorába emelkedett, hatása kisugárzott a nemzetközi építészetre is.

Alkotásokban gazdag életpályája halálával 1891. január 22-én szakadt meg, hetvenhét éves korában.

Ybl Miklós alkotótevékenységével messze kimagaslik a 19. századi magyar építészek közül.

Nem stílusalkotó, de teremtő, finom érzékű művész volt. Romantikája éppolyan nemes, mint neoreneszánsza, alkotásai örök értékei a magyarországi építészetnek.

Az életművét értékelő hálás utókor többek között azzal fejezte ki Ybl Miklós iránti tiszteletét, hogy utcákat, tereket, intézményeket neveztek el róla, felállították bronzszobrát, és ma a legtehetségesebb építészeket az Ybl emlékéért tiszteletdíjjal jutalmazzák maradandó értékű alkotásaikért.

Dr. Sárvári Géza

ÉPÍTŐIPARI MŰSZAKI SZAKEMBERKÉPZÉS HELYZETE ÉS TÁVLATAI DEBRECENBEN

Az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola Debreceni Területi Egységének jogelődjét, a Felsőfokú Építőgépeszeti Technikumot az 1024/1965. sz. határozatával létesítette a kormány Debrecenben. Az alapítás évében 1965-ben, az engedélyezett beiskolázható létszám 80 fő, a kollégiumban elhelyezhető hallgatók száma 65 fő, a menzás étkezésben részesíthető hallgatók száma 15 fő volt.

1966-ban kezdődött meg a felsőfokú építőipari technikusok képzése 80 fővel. Az induló s ma már történelmi adatokhoz képest, a fejlődés, a főiskola mai helyzetéhez viszonyítva töretlennek tekinthető, még akkor is, ha az elmúlt 25 év hibáktól nem mentes oktatáspolitikai döntései a debreceni műszaki szakemberképzést ellentmondásosan érintették (1. sz. táblázat).

1968–1989 között szakonként végzett hallgatók száma *1. sz. táblázat*

Év:	Építőgépesz szak		Magasépítő szak		Mélyépítő szak	
	Nappali	Levelező	Nappali	Levelező	Nappali	Levelező
1968-ban	68 fő	–	–	–	–	–
1969-ben	58 fő	–	59 fő	–	–	–
1970-ben	54 fő	–	64 fő	–	–	–
1971-ben	51 fő	–	53 fő	–	–	–
1972-ben	52 fő	–	58 fő	–	–	–
1973-ban	44 fő	7 fő	70 fő	48 fő	–	–
1974-ben	52 fő	12 fő	58 fő	47 fő	–	–
1975-ben	48 fő	12 fő	58 fő	51 fő	–	–
1976-ban	53 fő	14 fő	61 fő	44 fő	–	–
1977-ben	53 fő	11 fő	76 fő	51 fő	–	–
1978-ban	46 fő	26 fő	72 fő	65 fő	–	–
1979-ben	46 fő	37 fő	67 fő	73 fő	–	–
1980-ban	51 fő	30 fő	81 fő	59 fő	–	–
1981-ben	50 fő	16 fő	63 fő	43 fő	–	–
1982-ben	43 fő	28 fő	66 fő	58 fő	–	–
1983-ban	39 fő	39 fő	83 fő	43 fő	–	–
1984-ben	49 fő	19 fő	61 fő	78 fő	–	50 fő
1985-ben	35 fő	45 fő	56 fő	39 fő	–	24 fő
1986-ban	33 fő	30 fő	61 fő	56 fő	–	11 fő
1987-ben	33 fő	21 fő	49 fő	59 fő	18 fő	12 fő
1988-ban	35 fő	8 fő	55 fő	60 fő	17 fő	9 fő
1989-ben	36 fő	22 fő	40 fő	25 fő	21 fő	10 fő
Összesen:	1029 fő	369 fő	1311 fő	899 fő	56 fő	116 fő

Az Elnöki Tanács 1972. évi XV. számú törvényerejű rendeletével a Budapesti Felsőfokú Technikumot és a Debreceni Felsőfokú Építőgépezeti Technikumot megszüntette és a két intézmény összevonásával létrehozta az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskolát, amely ettől kezdve budapesti központra és budapesti, illetve debreceni területi egységekre tagozódott.

E felsőszintű döntés eredményeként a legjobb szándékok ellenére is, a műszaki szakemberképzés fejlődése Debrecenben megrekedt, minden a város és a térség ipari igénye által indukált fejlesztési elképzelés, törekvés elhalt az új főiskola önnön létét igazoló bürokratikus irányítási mechanizmusának csúcsain (2. sz. táblázat).

Nappali és levelező hallgatók létszámának alakulása 2. sz. táblázat

Megnevezés	1972. V. 2-án / fő	1990. V. 2-án / fő
<i>Nappali:</i>		
építőgépész	192	81
épületgépész	–	72
magasépítő	232	167
mélyépítő	–	33
<i>Levelező:</i>		
építőgépész	42	22
épületgépész	–	104
magasépítő	163	69
mélyépítő	–	10
Összesen:	629	558

Az új főiskola 1972–1981 közötti időszakban kari rendszerben működött, Budapesten volt az *építőipari kar* három nappali szakkal (magasépítő, mélyépítő és városgazdasági), valamint esti és levelező tagozatos oktatás a magasépítő szakon, illetve 1973-tól levelező oktatás is a városgazdasági szakon.

Debrecenben az *építőipari kar* egy szakja, a magasépítési szak került kialakításra, nappali és levelező tagozaton, valamint a *gépészeti kar*, ugyancsak nappali és levelező tagozaton.

Debrecenben 1980-ban, először levelező tagozaton, s 1984-ben nappali tagozaton is megkezdődött az oktatás *mélyépítési szakon*.

Hosszas előkészítés során, a régió szakembereinek türelmetlen sürgetésére 1987-ben levelező tagozaton, majd 1988-ban nappali tagozaton megkezdük az *épületgépészeti* üzemmérnökök képzését.

1982-ben jelentősen módosult a főiskola szervezeti struktúrája, megszűnt a kari-tanszéki rendszer, helyette szakmai intézetek kialakítására került sor, ezzel együtt a nappali tagozatok részére új, az ipari igényekhez rugalmasan alkalmazkodó tanterveket dolgoztunk ki. A főiskolán tehát új szervezeti rendet hoztunk létre, Debrecenben *Építőipari Intézet, Gépészeti Intézet, Alaptárgyi és Kivitelezésszervezési Intézet, Társadalomtudományi Tanszék*, oktatási-szervezeti egységeket létesítettünk.

Az oktatási és irányítási szempontok szerint kialakított intézetek váltak az oktatási-kutatási feladatok gazdáivá. Ha nem is minden gond és ellentmondás nélkül, az oktatás tárgyi, személyi feltételei javultak, s nőtt az oktatás színvonal.

Mint ismeretes, az egyetemi mérnökképzés feladata elsősorban a tervezés, kutatás, beruházás, tehát a szellemi alkotó folyamatokra, továbbá a bonyolult magasabb elméleti felkészültséget nyújtó kivitelező feladatok irányítására való felkészülés.

Ezzel szemben az *üzemmérnökképzés feladata elsősorban az ipari folyamatok kivitelezésének irányítására való felkészítés*. Főiskolánk oktató gárdája sokat tett az elmúlt években azért, hogy ezt a képzési célt az ipar elvárásainak megfelelően teljesítse. Az üzemmérnökök képzése folyamán főiskolánk arra törekszik, hogy a hallgatók megszerezzék a legkorszerűbb ismereteket, felkészüljenek hivatásuk művelésére.

Az elmúlt évek kedvezőtlen gazdasági jelenségei ellenére az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola Debreceni Területi Egységére a dinamikus minőségi fejlődés volt a jellemző. Mint a Duna vonalától keletre eső egyetlen ilyen jellegű felsőoktatási intézmény – megtalálva Debrecenben helyét és társadalmi mozgásterét – a keleti országrész építőipari főiskolai végzettségű szakember-ellátásának legfőbb bázisává vált.

A 3. számú táblázatból kiderül, hogy az építőipar területén kiadott üzemmérnöki oklevelek 1/4-e Debrecenben kerül kiadásra.

Az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola Debreceni Területi Egysége bár Debrecenben működik, tevékenysége, képzési és értelmiség nevelő feladatának ellátása hatással van a környékbeli megyék építőiparának, iparának fejlődésére, szakmai színvonalára is.

Kiadott üzemmérnöki oklevelek száma, az építőipar területén 3. sz. táblázat

Megnevezés	1981		1984		1985		1986	
	Összes	Ebből Ybi DTE	Összes	Ebből Ybi DTE	Összes	Ebből Ybi DTE	Összes	Ebből Ybi DTE
Magasépítő	343	106	357	139	312	95	351	117
Mélyépítő	149	-	188	50	148	24	141	11
Közlekedésépítő	109	-	71	-	83	-	88	-
Épületgépész	102	-	85	-	75	-	91	-
Épületvillamosság	53	-	52	-	67	-	60	-
Építőgépész	66	66	68	68	80	80	63	63
Városgazdasági	70	-	48	-	43	-	40	-
Összesen	892	172	869	257	808	199	834	191
Ybi DTE aránya: %		19,3		29,6		24,6		23

1968–1989 között 3780 fő végzett, illetve kapott üzemmérnöki diplomát Debrecenben. A végzett üzemmérnökök a főiskola körzetében a következő arányban helyezkedtek el:

Megye megnevezése	Elhelyezkedési arányuk %-ban
Debrecen és Hajdú-Bihar megye	35,0%
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	19,3%
Borsod megye	16,0%
Békés megye	6,2%
Szolnok megye	7,3%
Heves megye	4,0%
Egyéb, távolabbi megyék	12,2%
Összesen:	100,0%

Amint a fenti adatsorból kitűnik, az elmúlt 25 évben a legnagyobb arányban Debrecen és Hajdú-Bihar megye részesült a főiskolai képzésből, a végzett üzemmérnökök több mint 1/3-a helyezkedett első alkalommal a szűkebb környezetünkben el. Ez részben jó, részben rossz. Jó annyiban, hogy Debrecennek, a megyének építőipari üzemmérnökökből magas szintű ellátást biztosít. Részben rossz, mert sokan más – üzemmérnöki szinten keresett – területeken helyezkednek el. Ami bizonyos értelemben az itt folyó szakemberképzés megalapozottságát is igazolja, ugyanis kevés ráképzéssel (vagy anélkül) jól tudják hasznosítani ismereteiket az ipar, a közigazgatás, a mezőgazdaság, a vállalkozások stb. területein.

Nem lenne teljes a Debrecenben folyó üzemmérnökképzés bemutatása, az itt folyó posztgraduális képzés rövid ismertetése nélkül. Magyarországon legelőször – az 1980-as években – itt vetettük fel a főiskolai végzettségű műszakiak szakosító továbbképzésének szükségességét. Azóta kialakult továbbképzési rendszerünk, s eddig több mint 400 fő műszaki végzettségű vett részt posztgraduális képzésben Debrecenben. Kétéves stúdiumaink szaküzemmérnöki diploma megvédésével záródnak, gazdasági szervező, fenntartó-felújító, szakipari, beruházó stb. szakokon.

A Debreceni Műszaki Főiskola kapcsolatai a régió vállalataival, gazdasági, szakmai szervezeteivel jók. Külön is meg kell említeni azt a támogatást, amit főiskolánk konkrét anyagi támogatás formájában kapott az elmúlt 25 évben. Ez tette lehetővé, hogy 1986-ban 600 m² új szárny bővítéssel növeltük tantervi kapacitásunkat, a 15 millió forintos fejlesztésből 9 millió volt a térség vállalatainak támogatása. Az itt folyó oktató-kutató munkát segíti a mintegy 21 műhely, laboratórium, melyek fejlesztésére – lehetőségeinkhez képest – sokat fordítottunk. Korszerűnek tekinthetők számítástechnikai s oktatástechnikai központjaink berendezései. Joggal tekinthető intézményünk a műszaki értelmiség debreceni-tiszántúli centrumának.

Az elmúlt 25 évben fiatal intézményünk oktató gárdája a műszaki felsőoktatásban gazdag tapasztalatra tett szert, harmincan szereztek ez idő alatt egyetemi doktori fokozatot, a szakmai feladatok ellátását 3 kandidátus munkája teszi színvonalasabbá.

Az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola Debreceni Területi Egysége széles körű nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik. Kétoldalú kormányközi megállapodásaink vannak a Moszkvai Építőmérnöki Egyetemmel, a Wismari Mérnökképző Főiskolával, a Vilnusi Műszaki Egyetemmel, a Szófiai Építész- és Építőmérnöki Egyetemmel. Tudományos, szakmai kapcsolatunk van a Tallini, a Rigai, a Taskenti, a Jereváni Műszaki Egyetemekkel.

A megállapodások, s együttműködések keretében oktatási, kutatási feladatok közös kidolgozására kerül sor, tudományos konferenciákon ismertetjük kölcsönösen eredményeinket, problémáinkat.

Jelentős azoknak a hallgatóknak a tevékenysége, akik rendszeresen főiskolánkon Debrecenben részképzés formájában készítik el diploma feladataikat (német, észt, orosz hallgatók). Természetesen a nemzetközi kapcsolatok lehetőséget adnak a hazai kutatómunka, a hazai tapasztalatok nemzetközi összehasonlítására. Eredményes együttműködésünket oktatóink nagyszámú – több mint 100 – külföldi publikációi, s külföldi konferenciákon megtartott előadások, korreferátumok igazolják. Természetesen hallgatóinkat is igyekszünk bekapcsolni tudományos kutató munkába, több mint 10 éve, hogy Wismarban, Moszkvában, s néhány éve Vilniusban vehetnek részt

termelési gyakorlatokon, részképzésben. Kibontakozási lehetőséget kínál a főiskola ipari megbízásaiban való közreműködés, a tudományos diákköri tevékenység, valamint a különböző szakmai-tudományos pályázatokon történő részvétel (ÉTE, GTE, SZVT stb.). Jellemző, hogy államvizsga dolgozataink több mint 70%-a az ipari vállalatok fejlesztési osztályainak megbízása alapján készül.

Hazai kapcsolataink közül jelentősek azok, amelyek az építőiparhoz tartozó kutatóintézetekhez, -szervezetekhez (ÉTI, ETI, ÉGSZI, ÉTE, GTE, SZVT stb.) fűződnek, és a közösen végzett kutatómunkára, közös konferenciákon előadások tartására, kölcsönös segítségnyújtásra terjednek ki. A régióba tartozó építőipari vállalatokkal kapcsolataink 25 éves múltira nyúlnak vissza. A főiskola Debrecenbe telepítésétől kezdve a legkülönbözőbb területeken támogatják oktatási és kutatási tevékenységünket, képviselőik részt vesznek a főiskolai, a területi tanácsaink munkájában, államvizsga bizottságainkban, illetve meghívott előadóként oktatási folyamatunkban.

Megállapítható, hogy a humán tudományok mellett 25 éve eredményes szakemberképzést, s színvonalas műszaki felsőoktatást valósított meg a Debreceni Műszaki Főiskola oktató gárdája.

Dr. Papp Péter

AMŰSZAKI FELSŐOKTATÁS FELADATAI DEBRECENBEN

Kelet-Magyarországon az építőipari, műszaki felsőoktatás bázisa az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola Debreceni Területi Egysége. E térségben az építőipari felsőoktatási intézmények képzési kapacitása mintegy 1/5–1/8-a a Dunántúlinak. Debrecenben működik a Dunától keletre eső országrész egyetlen építőipari felsőoktatási intézménye, képzési kapacitása, a lehetőségekhez és az igényekhez képest kevés, képzési profilja még mindig szűknek tekinthető.

Az építőiparban a termelést közvetlenül irányító felsőfokú végzettségű vezetőkkel való ellátottság terén az ország két fele között nagy, mintegy másfél-kétszeres különbség alakult ki (más műszaki területeken sem sokkal jobb a helyzet). Ennek mindenekelőtt az az oka, hogy az országban aránytalan az építőipari (műszaki) főiskolák területi eloszlása.

Súlyosbítja a helyzetet, hogy Kelet-Magyarországon – különösen a Tiszántúlon – az okleveles építőipari mérnökök számaránya is kevesebb, mint fele a dunántúlinak. Kelet-Magyarországon – a dunántúlihoz hasonló építőipari vezető ellátottsághoz – mintegy 1000 fő üzemmérnök hiányzik. A folyamatos utánpótlásra és a műszaki hiányszakmákra tekintettel Debrecenben napali tagozaton legalább 600–800 fővel kellene a képzési kapacitást bővíteni.

E fejlesztési koncepció megfogalmazásakor figyelembe vettük, hogy az utóbbi években jelentősen módosult az építés kereslet-kínálati helyzete. Fokozódott a rekonstrukciós, átalakítási, fenntartási, felújítási, karbantartási munkák iránti igény, és ez kedvező lehetőséget teremtett az építőipari magán- és kisvállalkozások számára. A kisvállalkozások elterjedésével megkezdődött a vállalkozó jellegű építőipar kialakulása. Jelentősen átrendeződtek az építési tevékenység szervezeti keretei. A kivitelező építőiparban gyorsuló szervezeti decentralizáció megy végbe. Az állami lakásépítés visszaesése miatt fellendült a magánlakásépítés. Az építőiparban az utóbbi években végbement változások részét képezik az egész gazdaság strukturális átalakulásának, ezért fontos feladatunknak tartjuk, hogy mindezekre az oktatás folyamatában fejlesztési folyamatainkban is figyelemmel legyünk.

Kiemelt feladatnak tartjuk, hogy a változó környezeti tényezőkre tekintettel, emeljük oktatásunk színvonalát, közelítsük azt a fejlett európai műszaki képzés színvonalához.

Javítanunk kell tárgyi, személyi feltételeinket, beiskolázásunkat Debrecenben, ehhez megvannak a lehetőségek. Főiskolánknak nemcsak fekvése kedvező, hanem a város vezetői részéről szándék is van arra, hogy objektumokkal

növeljék a főiskola oktatási kapacitását. Erre a továbbfejlődésünk érdekében feltétlen szükség van, számítunk arra, hogy a felszabaduló honvédségi épületből sikerül megoldani főiskolánknak tanterem és egyéb helyiség gondjait.

Ezt követően a regionális ipari, építőipari igények alapján új szakokkal kívánjuk növelni képzési profilunkat (pl. általános gépész, élelmiszer-ipari gépész, vállalkozói menedzser, környezetvédelmi üzemmérnök, informatikus, üzemgazdász stb.).

Tudatában vagyunk annak, hogy fejlesztési céljaink megvalósítása érdekében jobban kell támaszkodnunk saját lehetőségeinkre (vállalkozás jellegű ipari feladatok, forrásnövelő kutatások stb.), mindezt úgy, hogy egyben elősegítse hallgatóink szakmai-elméleti felkészítését is.

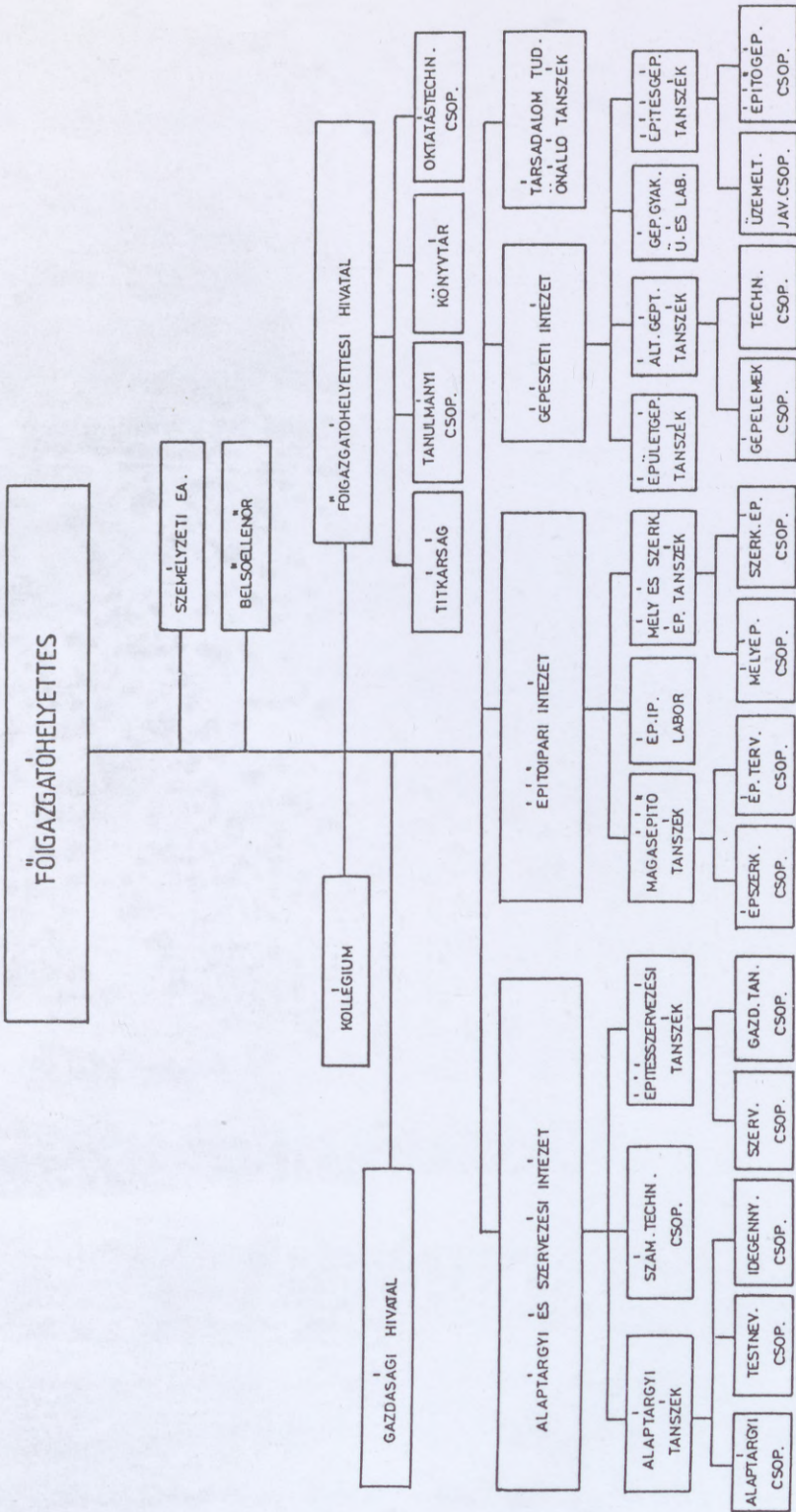
Oktató-kutató feladatainkat úgy szeretnénk végezni, hogy mi is elősegítsük az európai házba való integrálódást, hogy hallgatóink megállják helyüket ne csak Magyarországon, hanem Európában is.

Aligha lehet tehát kétséges, hogy a főiskola 1965-ös Debrecenbe telepítése helyes döntés volt. Főiskolánk része a város, a megye szellemi bázisának, gazdagította és az élethez igazította az értelmiségiek szerkezeti összetételét.

Megállapíthatjuk, hogy a 25 éves múltira emlékezés egyben a küzdelmes, de szép perspektíva lehetőségét is jelenti.

Dr. Papp Péter

AZ YBL MIKLÓS ÉPÍTŐIPARI MŰSZAKI FŐISKOLA DEBRECENI TERÜLETI EGYSÉGÉNEK SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

A 2
me
tős
sza
sót

A v
eg
len
di
lye
sa
m
tu
m

Te
le
an
to
já
m
m
da
te
re
tá
m

Il
tú

V
k

A
z

VISSZATEKINTÉS

A 25 éves jubileum kapcsán felmerült bennem egy kérdés, amely ugyanúgy megfogalmazódhat Önökben is. Nevezetesen az, hogy mi értelme, ill. jelentősége van annak, hogy intézményünk múltját felidézzük? Megéri-e a visszatekintés az időt, amelyet reá szánunk? Nem jelent-e ez elfordulást a jelen, sőt a jövő feladataitól?

A végzett hallgatók közössége és az oktatói testület szempontjából nézve egyaránt, szinte filozófiai fogantatású választ adhatunk. Ugyanis a jövő a jelenre épül, s a múltban gyökeredzik: a megszakítottság és a folyamatosság dialektikája jelentkezik főiskolánk létfolyamatában is. Csak annak lehet helyes képe önmagáról, csak az láthatja tisztán, hogy merre tart, aki felmérte saját történetét, felderítette az abban közreható külső kényszereket éppúgy, mint az immanens tényezők által bekövetkezett önfejlődést. Csak az képes tudatosan tervezni, aki a múltját elemezni képes és a tanulságokat alkotó módon felhasználja.

Tehát a debreceni műszaki felsőoktatás 25. évfordulóján nem lehet érdektelen visszatekinteni arra az útra, amelyen idáig jöttünk. Különös tekintettel arra, hogy az utunk tovább visz: hiszen nagy a valószínűsége annak, hogy további korszakváltást jelentő, fejlődési határpontot jelölő változások fogják elérni ezt az intézményt, amely negyed évszázados történelme során működésében beérett, feladataihoz felnőtt. Ugyanakkor paradox ellentmondásként szervezeti önállóságát elvesztette, sőt olykor a formális letagadást is el kellett szenvednie. Az bizonyos, hogy eddigi létünk a fejlődés extenzív szakaszaként jellemezhető, melyet azonban a mennyiségi paraméterek mellett erőteljes tartalmi gazdagodás tett értékessé, s most, a belátható távlatok szerint egy intenzív fejlődési szakaszba kell belépnünk, amelyet természetesen a további mennyiségi növekedés tényeinek is kísérnie kell.

Ilyen perspektívák küszöbén állva hasznos dolog áttekinteni: hogyan letünk, mivé váltunk, mire vagyunk alkalmasak jelenleg?

Visszatekintve feltűnik néhány transzformációs cezúra, amely történetünket karakterében különböző időszakokra tagolja:

- 1965–1972 a FÉGT égiszével jelzett időszak,
- 1973–1981 az YMÉMF első periódusa (kari szervezetben)
- 1982–1990 az YNÉMF második periódusa (intézeti szervezettel)

A FÉGT időszakában nehéz és szép feladat volt oktatóként (és különösen vezető oktatóként, koncepcióalkotó lehetőséggel) tevékenykedni, hiszen ennek

a képzési formációnak egyáltalán nem voltak előképei, s Debrecenben maga a felsőfokú műszaki képzés is merőben új színfoltja lett a hírneves iskola város gazdag palettájának. Igyekeztünk az oktatást a lehető leghamarabb szervezetté tenni, s már kezdettől összekapcsolni a neveléssel és a kutatómunkával. Az „alaphangot” adtuk meg azzal a törekvéssel, hogy a hallgatóinknak – a lehetőségekhez mérten – minél többet nyújtsunk, s egyidejűleg igényes követelményeket állítsunk. A tartalmi és módszertani koncepció kidolgozásától az apró részletek átgondolásáig sok-sok feladatot kellett megoldanunk mindegyik tantárgyban. A tanszéki kollektívák megteremtése, az oktatás arányainak kialakítása, a hallgatósággal való eredményes együttműködés formáinak keresése sok lelkesítő élményt idéz fel, személyesen bennem is.

1972-ben minisztertanácsi határozattal főiskolai rangra emelték az intézményt. Erre azonban olyan változás kíséretében került sor (két távoleső iskola fúziója), amelynek máig ható következményei érezhetők. Az vitathatatlan, hogy a nálunk folyó képzés színvonala akkoriban már megütötte a főiskolai szintet, de a főiskolává nyilvánítás nem ennek elismeréseként történt meg, hanem oktatáspolitikai és oktatásszervezési szempontok alapján. Az átszervezés egyrészt azzal járt, hogy új „gazdát” kaptunk: az ÉVM helyébe az OM lépett. A másik kihatása az lett, hogy szerencsétlen szervezeti felállást fogadtak el: az építőipari kart és tanszékeit egységként tekintették, holott két városban működtek paralel személyi állománnyal, a felső vezetés viszont a fővárosba került. Ebben a periódusban sok értékes energia fecsérlődött el méltatlan és terméketlen belső huzavonákban. Számos keserűség és megoldatlan probléma forrása lett az a körülmény, hogy a debreceni kari egységek – reálisan megítélhető érdemeikre és volumenükre tekintet nélkül – alárendelődtek a régiótól távoli érdekeknek. Különösen az építőipari kar felemás helyzetét érzékelve, hallgatók és oktatók gyakran neveztek ezután „félkarnak”. Bennünket általában – személyesen engem is – baráti és kollegiális kapcsolatok fűznek budapesti tanártársainkhoz, de tanulságul szolgáljon, hogy egy inadekvát szervezet mennyi problémát vethet fel még így is. Mindezek ellenére a debreceni oktatási egységek oktatótestületében és mindenkori hallgatóságában meglevő szellemi potenciál és szakmai ambíció áttörte a nehézségek korlátait, s az új periódusban is jelentékeny továbbfejlődés volt regisztrálható a minőségi paraméterek tekintetében.

1982-től bevezették az intézeti rendszert s ez érezhetően oldotta a feszültségeket, ha nem is oldotta meg alapjaiban. Az újabb szakasz összességében értékes eredményeket hozott: ma sokkal többet tudunk nyújtani hallgatóinknak mint 10–12 évvel ezelőtt. Ezt érzékeltetik a létrehozott fakultatív tárgyak sora, a TDK tevékenysége, neves vendégelőadók közreműködése, külföldi részképzés és termelési gyakorlatok, a közművelődési bizottság színvonalas programjai, a vezető oktatók kutatási munkái és megszerzett tudományos fokozatai stb. (ezek csak kiemelt példák, a teljesség igénye nélkül).

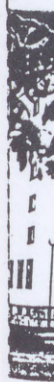
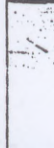
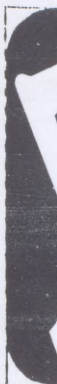
Természetesen a területi egység konkrét „történelmét” az egyes tanszékek produkálták a bipoláris oktatási-nevelési folyamat hétköznapi során, ezt az évkönyv egyes fejezetei foglalják össze.

A jövőre nézve ma, hazánk egész társadalma előtt óriási jelentőségű feladat áll: regenerálni kell a termelés *hatékonyságát*, meg kell javítani a munka *minőségét*. Ennek a feladatnak a megoldása összefügg az ember nevelésének legkülönbözőbb szempontjaival: az általános és a szakmai műveltséggel, az etikai tudatossággal, a gazdasági szemlélettel, az állampolgári aktivitás át-, ill. kialakításával. Mindehhez a 3 éves képzési idő, a hallgatóság személyes fejlődésének lehetőségét tekintve, csupán szűkös keretet jelent. Mert tény az, hogy a társadalmat mindenkor csak azokkal az emberekkel lehet építeni, akik éppen vannak. Csak hát épp ezért nem mindegy, hogy milyenek is ezek az emberek, pontosabban: milyenek pl. a nálunk végző hallgatók az üzemmérnöki oklevél átvételének pillanatában. A *szakemberminőség*ről van tehát szó! Ebben a vonatkozásban visszatekintőleg nem kell szégyenkezni, a statisztikai sokaság átlagában megmutató tendencia pozitív. Ennek egyik mutatója, hogy eddig végzett hallgatóink közül számosan töltenek be magasabb beosztást az építőiparban (igazgatók, elnökök, üzembeszervezők, osztályvezetők, építésvezetők stb.). Vagy másik mutatója az, hogy volt hallgatóink többségének nevével találkozunk a magántervezői körben, sőt egyesek nevével az országos tervpályázatok díjazottjai között is. Egyértelműen igazolódott, hogy az YMÉMF debreceni területi egysége meg tudott felelni társadalmi küldetésének.

Tudjuk, hogy tekintélyt csak tetteink, s a hallgatóink tettei adhatnak. De a hétköznapi visszaigazolási tényei alapján elfogultság nélkül megállapítható, hogy ma már a debreceni építőipari felsőoktatási bázisnak elismerésre méltó *regionális jelentősége* és szerepe van!

Mi, akik a főiskolai munka különböző színterein személyesen végigéltük a mögöttünk lévő 25 évet (vagy annak nagy részét), magunk is megilletődéssel regisztráljuk, hogy „fiatal oktatási intézményből” *Alma Materre vált az iskola*. Csaknem négyezer nálunk végzett szakember kötődik hozzánk több-kevesebb ragaszkodással, érzelmi és értelmi emlékekkel, de ama tény által mindenestre, hogy itt kapta meg a diplomáját. És hadd mondjam meg, kedves volt hallgatóink, bármennyire úgy érezték netán, hogy szigorúan bántunk önnel, mi is kötődünk önökhöz, kollegiálisan és emberileg is. Szubjektív élményeim alapján jólesően állapítom meg, hogy a hajdani tanár-diák viszony most már kollegiális viszonyra nemesült, ill. minősült át. Nem ritka az sem, hogy azóta munkakapcsolatba kerültünk, de mindenképpen kollégákként tartjuk számon egymást. A főiskolán töltött idő tehát nemcsak a tudás megszerzésének és gyarapításának alkalma volt, hanem életre szóló kapcsolat elindítója is, mindkét oldalról. Ez a személyiséget gazdagító emberi tényező is arra mutat, hogy 25 év után érdemes – mert van mire – emlékezni, visszatekinteni.

Dr. Tóth Zoltán főiskolai tanár

KELET-MAGYARORSZÁGI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT NYÍREGYHÁZA

Vörösmarty tér 7.

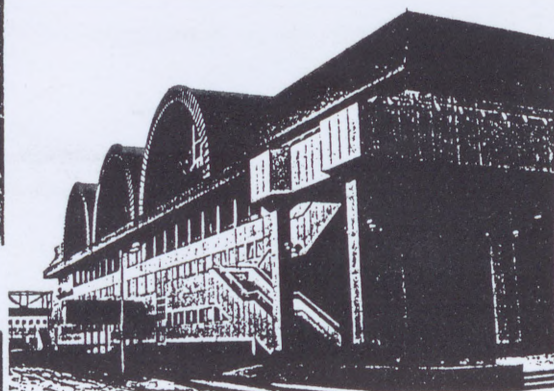
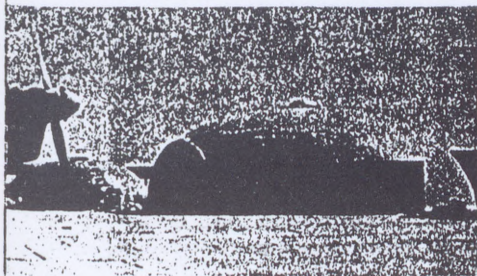
Tel.: 06-42-11-044 · Telex: 073-359

Telefax: 06-42-11-296

20 éves, de alapítása óta 15 milliárd forint értékű munkát végzett.

Építünk: kommunális létesítményeket,
lakásokat, ipari létesítményeket,
vízműveket, közműveket

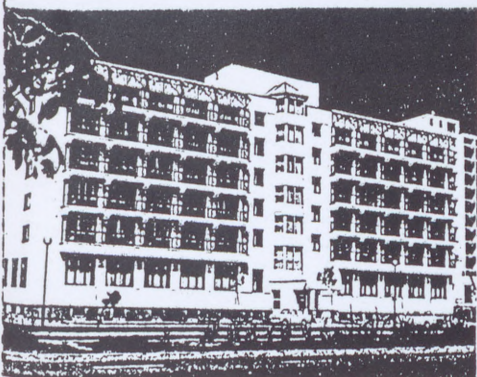
**Specializálódott víz elleni
szigetelési tevékenységünk, acélszerkezet
gyártásunk, szerelésünk**

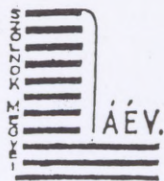

LEGYEN A PARTNERÜNK!

LEGYEN A MEGBÍZÓNK!

LEGYEN A MUNKATÁRSUNK!

SZOLNOK MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT

5001 SZOLNOK, ADY ENDRE UTCA 37.

TELEFON: 18-500 · TELEX: 023-305 · POSTAFIÓK: 7.

HÁZÁNAK ALAPJA – KOHÓSZALAK!

A Szolnok Megyei ÁÉV rövid határidővel vállalja lakóházak,
kommunális és ipari létesítmények alapozásának tervezését
és kivitelezését
kohószalak cölöpalapozási technológiával

Érdeklődni lehet

a Gép- és Járműgazdálkodási Főüzemnél
5002 Szolnok, Vércse u. 17. · Telefon: 56/32-575

Vállalatunk 1990-ben habosított polisztirol gyártását
és értékesítését kezdi meg.
Megvásárolható tömbben, vagy méretre vágva igény szerinti
minőségben

Érdeklődni lehet

az Ipari Üzemigazgatóságon
5002 Szolnok, Vörös Hadsereg u. 65. · Telefon: 56/37-555

ALAPTÁRGYI ÉS SZERVEZÉSI INTÉZET ISMERTETÉSE

Közreadja:
DR. MOLNÁR ISTVÁN igazgató

Az
ké
ig
té
áll

He
vis

Az
fő
te
eg

Az
19
ne
tar
tés
a k
ké

19
ka
sz
fő
let

A
lá
le
ös
m
po
m

Az

ALAPTÁRGYI ÉS SZERVEZÉSI INTÉZET (történeti áttekintés)

Az Alaptárgyi és Szervezési Intézet a főiskola átszervezésének eredményeként 1981-ben jött létre dr. Papp Péter igazgató és Nagy Gáborné intézeti igazgatóhelyettes vezetésével. Dr. Papp Péter főigazgató-helyettségéig történt kinevezéséig (1986-ig) Nagy Gáborné nyugdíjba vonulásáig (1989-ig) állt az intézet élén.

Heterogén összetételéből következően az intézet története több ágra nyúlik vissza, minden alárendelt oktatási egységnek külön története van.

Az intézet legrégebbi magja az alaptárgyi tanszék, melynek két csoportja a főiskola jogelődjének, a Felsőfokú Építőgépezési Technikumnak a létrejötté idején és azt követően még hosszú évekig egymástól független szervezeti egység részeként vagy önállóan működött.

Az alaptárgyak tanszéke 1965-ben alakult dr. Szabó Géza tanár vezetésével. 1966 szeptemberétől – a Felsőfokú Épületgépezési Technikum új épületének elfoglalása és a gépész szak mellett az építész szak megnyitása után – a tanszéken 5 főállású oktató dolgozott. Később a főiskolává váláskor az építész kar tanszékei Budapesten jöttek létre és a hasonló debreceni tanszékek a budapestiek tanszéki csoportjaivá váltak: ez történt az alaptárgyak tanszékeivel is.

1976. január 1-jétől dr. Szabó Géza nyugalomba vonulása után Hajdú Attila kapott csoportvezetői megbízást. A csoport létszáma 6 fővel állandósult, szervezeti hovatartozásában azonban még egy változás következett be: a főiskola átszervezésekor az ASZI alaptárgyi tanszékének névadó csoportja lett.

Alaptárgyi csoport

A csoport oktatóinak fő tevékenységi körét kezdettől fogva a tantervi órák ellátása és saját oktatói munkájuk megszervezése képezte. Ennek kapcsán jelentős részük volt az intézmény tanterveinek és tantárgyi programjainak összeállításában és többszöri átdolgozásában. Fokozatosan alakították ki, majd bővítették és korszerűsítették tananyagaikat. Jegyzeteket, feladatlapokat, szemléltető anyagokat készítettek, bemutató tablókat, modelleket és maketteket fejlesztettek ki.

Az alaptárgyi oktatók pedagógusi végzettségüknél fogva az ismeretközlés

mellett tudatosan foglalkoznak a hallgatók erkölcsi arculatának és szakmai hivatástudatának kialakításával. Rendszeresen figyelemmel kísérik a hátrányos helyzetű hallgatók tanulmányi munkáját, ugyanakkor külön foglalkoznak a kiemelkedő képességű hallgatókkal is. Minden évben felkészítik őket a műszaki főiskolák között hagyományosan megrendezett Hajós György matematikai versenyre. 1985-ben a mi főiskolánk volt e verseny meghirdetője, melynek kiváló megrendezésével a tanszéki csoport oktatói méltóan emelték főiskolánk tekintélyét.

Az alaptárgyi oktatók másik jelentős tevékenységi körét, tantárgyaik jellegéből adódóan, leendő hallgatóink felvételi előkészítése képezte. 1972-től tizenöt éven át két kolléga folyamatosan oktatta a matematikát és a fizikát a BME hatáskörében működő Szakmunkásokat előkészítő tanfolyamán. Ugyancsak jelentős tanári feladatot vállalt a csoport az építőiparban dolgozó vezető beosztású szakemberek számára az ÉVM által szervezett felvételi előkészítő tanfolyamokon, valamint a főiskola által szervezett hasonló tanfolyamokon.

Mindezekhez szorosan kapcsolódik minden évben a felvételi vizsgák lebonyolításában végzett feladat, mely a szóbeli tételek összeállításától az írásbeli javításán át a bizottságokban való közreműködésig és szakértői ellenőrzésig terjed.

A nyelvi csoport 1965-ben, a FÉGT oktatás megszervezésének idején még nem létezett. A tantervben kötelezően előírt orosz nyelvet K. Nagy János óraadó tanította. 1966 szeptemberében a kétszakos képzés megindításakor két főállású nyelvtanár (K. Nagy János és Nagy Gáborné) kezdte meg működését a társadalomtudományi tanszék keretében. A hallgatói létszám felfutásával párhuzamosan 1967-ben a nyelvtanári létszám 3 főre bővült dr. Klauszer Judit személyével.

Ez időben a nyelvtanárok legfőbb szakmai feladatát a nyelvoktatás megszervezése, a tantervi cél kitűzése és a megfelelő tananyagok összeállítása jelentette, melyet nagy önállósággal oldottak meg. Az első két évben a Suhara-féle társalgási nyelvkönyvből folyt az oktatás, csak a harmadik tanévben merült fel a szakmai terminológia elsajátításának igénye. Ehhez első tananyagként az orosz nyelvű szakirodalom rövid szemelvényei szolgáltak, melyek adaptálása – megfelelő műszaki ismeretek híján – maguknak a nyelvtanároknak is komoly nehézségeket okozott. Ennél azonban még nagyobb igénybevételt jelentett számukra az, hogy műszaki és tolmács képzettség nélkül az oktatás mellett fordítói feladatokat láttak el a külföldi professzorokkal folytatott tárgyalásokon és azok előadásain, majd az egyre kiszélesedő nemzetközi kapcsolatok írásos és szóbeli realizálásában.

1969-ben vált a nyelvcsoporthoz önálló szervezeti egységgé K. Nagy János ve-

zetésével. 1971-ben Nagy Gáborné kapott vezető nyelvtanári megbízást. A főiskolává váláskor a csoport a budapesti székhelyű építőipari kar hatáskörébe került és az Idegennyelvi Lektorátus debreceni csoportjaként működött a továbbiakban.

A főiskolai nyelvoktatás történetében minőségi változást hozott az 1974-ben megjelent OM 121/MM rendelet. A heti orosz órák számát háromra emelte, és kötelezővé tette a fakultatív nyugati nyelvek meghirdetését. Ennek kapcsán lehetőség nyílt a hallgatók számára az angol és a német nyelv tanulására, s a növekedő óraszám ellátása végett fokozatosan 7 főre bővült a nyelvtanárok száma.

Az új követelmények nagy lökést adtak a tananyagok és az oktatástechnika fejlődésének. Az új vizsgarendszernek megfelelő tantervek és tanmenetek készültek, az intézmény modern nyelvkönyveket szerzett be, és 1976-ban egy akkor korszerűnek számító 15 fülkés Tesla nyelvi laboratóriumot szerelt fel.

1981-ben a főiskola átszervezésekor vált a nyelvi csoport az alaptárgyi tanszék részévé, s ezzel egy időben Nagy Gáborné csoportvezető nyelvtanár kapott megbízást a tanszék vezetésére is. 1989 májusában Királyné dr. Bartha Magdolnát kérte fel az intézet igazgatója a nyelvi csoport szakmai munkájának irányítására.

Az 1989–90-es tanév kezdete új fordulópontot jelentett a főiskolai nyelvoktatásban. A politikai változások eredményeként megszűnt az orosz nyelv kötelező jellege, és lehetőség nyílt a hallgatóknak a szabad nyelvválasztásra. A főiskola az angol, német és orosz oktatását tudta biztosítani. A szabad nyelvválasztás a hallgatói csoportkialakítás és az órabeosztás teljes rendjének átszervezését tette szükségessé.

A szervezési tanszék tantárgyait az első években az Építésgazdasági és Szervezési Intézet (ÉGSZI) gondozta. Munkatársai óraadóként oktatták a vállalati gazdaságtant, építésszervezést, számítástechnikát, jogi ismereteket és munkavédelmet.

1972-ben a budapesti építésgazdasági és szervezési tanszék részeként Debrecenben is kialakult a hasonló nevű tanszéki csoport Nagyházi Tibor csoportvezetővel az élén, mely akkori formájában nem válhatott az intézmény szerves részévé, mert a csoport egyetlen oktatója sem volt főállású főiskolai dolgozó.

A fenti helyzet kiküszöbölésének első lépéseként dr. Papp Péter (a FÉGT akkori gazdasági igazgatója) pályázat útján megbízást kapott a tanszéki csoport megszervezésére és vezetésére. Folyamatosan megkezdődött a csoport feltöltése főállású oktatókkal.

1974-ben a provizórikusan létrehozott irányítástechnikai tanszék megszűntetésekor a számítástechnikával foglalkozó egységet e tanszék körébe sorolták át személyi állományával együtt. Ekkor alakult ki a tanszék mai profilja, mely meglehetősen szerteágazó feladatkörnek – nyolc tantárgy oktatásának – felel meg. A tantárgyak a következők: vállalati gazdaságtan, építés-szervezés, gépesítésszervezés, vezetési ismeretek, számítástechnika, biztonságtechnika, munkavédelem, jogi ismeretek és fakultatív tárgyak. E széles feladatkör természetesen újabb igényekkel járt. Így jött létre 1978-ban a számítástechnika labor, mely első ízben nyújtott lehetőséget arra, hogy a hallgatókat a számítástechnikai gyakorlatokon korszerű gépek segítségével foglalkoztassuk.

A főiskola intézeteinek kialakításakor 1981-ben került a tanszék az Alaptárgyi és Szervezési Intézethez, kisebb szervezeti változtatással. A tanszéken belül két szakmai csoport jött létre: a gazdasági csoport dr. Papp Péter tanszékvezető irányításával és a szervezési csoport dr. Molnár István irányításával. A számítástechnikai labor vezetésére Rácz Antal matematikus kapott megbízást. Az intézet kialakításakor jött létre a szervezési labor Mikula Gyula vezetése alatt, mely a tanszék gyakorlati oktatásának céljait és tudományos kutatásait szolgálja.

Testnevelési csoport

A FÉGT megalapításával az 1965/66-os tanévben indult meg az oktatás, akkoriban heti egy testnevelési óra volt kötelező. Ez nem elégítette ki hallgatóink mozgásigényét. A lehetőségek (anyagi, tárgyi, személyi stb.) felmérése után az intézet vezetősége úgy döntött, hogy sportegyesületet kell alakítani, ami 1966. március 11-én megtörtént.

Neve: Felsőfokú Építőgépezés Technikum SE (FÉTSE)

Színe: fekete-piros

Létrehozott szakosztályok: 1. Kosárlabda férfi 2. Sakk 3. Asztalitenisz 4. Kézilabda férfi

1967/68-as tanévtől megalakul a tájékozási futó szakosztály. Meg kell emlékezni Ladóczki Attila hallgatóról, aki három éven keresztül intézte a szakosztály ügyeit és több versenyen kitűnően szerepelt.

A felsorolt szakosztályok, majd a később működő sportcsoportok (tollaslabda, kispályás labdarúgás, testépítés, súlyemelés) utánpótlását a minden évben folyamatosan szervezett házibajnokságok biztosították, melyeken dolgozóink, oktatóink is részt vettek.

Egyesületünk elindítója volt a Debreceni Egyetemi Főiskolai Kupa versenyeinek, amit minden évben más felsőfokú intézmény rendezett 5 sport-

ágban. Minden évben részt vettünk az országos egyetemi, főiskolai rendezvényeken is, majd 1970-től a műszaki főiskolai sportnapokon. 1984-ben Debrecenben rendeztük meg a XV. műszaki főiskolai sportnapokat, majd 1990-ben – negyedszázados évfordulónkon – a XXI. műszaki főiskolai sportnapok rendezési jogát is megkaptuk.

Intézetünk és sportegyesületünk életében az 1972-es év (főiskolává válás) minőségi változást jelentett.

Új név: YBL SE (Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola Sportegyesület)

Sportoló hallgatóink és a sportegyesületi vezetők 1979-ig a DUSE megalakításáig kiválóan látták el feladataikat. A Debreceni Universitas megszüntetése kapcsán 1987 októberében állami vezetésünk segítségével újra lehetőség nyílt a saját sportegyesület létrehozására.

Megalakított szakosztályok: asztalitenisz, kézilabda férfi, kosárlabda férfi

Sportcsoportok: kispályás labdarúgás, tollaslabda, súlyemelés, testépítés, tenisz, sakk

Kiemelkedő sporteredményeket elért (volt) hallgatóink:

Atlétika: Nagy Tibor – 1974-ben 400 m-es futásban Országos egyetemi főiskolai bajnokságon I. helyezés, 1973–75-ig magyar válogatott, 1975-ben Rómában Universiadén vett részt.

Asztalitenisz: Horovitz Tamás, Leskó László – Több Országos egyetemi főiskolai asztalitenisz-bajnokság helyezettjei, továbbá műszaki főiskolai sportnapok csapat- és egyéni verseny győztesei voltak.

Kispályás labdarúgás: Többször I. helyezettek a műszaki főiskolai sportnapokon.

Kézilabdázás: Kézilabdázóink négyszer voltak országos egyetemi főiskolai bajnokságon *döntősök*. 1983/84-es tanévben országos egyetemi főiskolai bajnokságon II. helyezést értek el. – Országos műszaki főiskolai sportnapokon többször volt csapatunk I–II–III. helyezett, legutoljára 1989-ben II. helyezés.

Ferencz István 1970-ben olimpiai kerettag, kétszeres magyar válogatott
Bíró Imre többszörös magyar válogatott, 1988-ban olimpiai csapattag

Meg kell még említeni: Fekete Károly NB. I., Ferencz Rezső NB. I., Homovics Zsolt NB. I., Takács Sándor NB. I. hallgatókat, akik öregbítették főiskolánk hírnevét.

Leány kézilabdázóink az 1973-ban Pécsen rendezett országos műszaki főiskolai sportnapokon I. helyezést értek el.

Kosárlabda: Férfi kosárlabdázóink jól szerepeltek éveken keresztül a válogatott megyei osztályokban, s 1989-ben feljutottak a nemzeti bajnokság II. vonalába (NB. II.)

1988-ban a műszaki főiskolai sportnapokon II. helyezést értek el.

Röplabda: Férficsapatunk 1982-ben az országos egyetemi főiskolai bajnokság döntőjébe került.

Súlyemelés: Súlyemelés sportágban az 1987/88-as tanévben országos egyetemi főiskolai bajnokságon a csapat II. helyezést ért el, Turi Attila 75 kg-os súlycsoportban országos II. helyezést ért el.

Erőemelés: 1988-ban országos válogató versenyen Lóska Sándor I. helyezést (magyar bajnok) – Lóska Sándor volt hallgatónkra még meg kell emlékezni, hogy három egymás utáni évben a visegrádi Toldi-választásokon összesített I. helyezést, és ezzel örökös bajnok címet kapott.

ALAPTÁRGYI ÉS SZERVEZÉSI INTÉZET (általános ismertetés)

Az *Alaptárgyi és Szervezési Intézet* sajátos szerepe a főiskola életében abban áll, hogy szerepköre nagyobb is és kisebb is, mint a két szakmai intézeté. Kisebb azért, mert nem alkot önálló képzési profilt, nagyobb azért, mert ennek ellenére működési szférája minden tagozat, minden szak minden évfolyamára kiterjed. Ez azt is jelenti, hogy a főiskoláról kibocsátott minden szakember tudásának egy részét az Alaptárgyi és Szervezési Intézet által oktatott tantárgyak keretein belül szerzi meg.

Az oktatott tárgyak jellege és az oktatói kar képzettségi összetétele igen heterogén.

A tantárgyak skálája igen széles körű: a matematikától és számítástechnikától a szervezésen, a gazdaságtanon, a biztonságtechnikán, a jogon, a vezetési ismereteken, az idegen nyelveken át a testi nevelésig terjed. Az oktatók képzettsége hasonlóan változatos képet mutat: dolgozik itt természettudományi, közgazdaság-tudományi, bölcsész, mérnök, jogász, művész, sport- és műszaki ember.

Az intézet jelenlegi szervezeti felépítése, az egységek legfontosabb funkciói és a gondozásukba tartozó tárgyak globálisan az alábbi adatokból tekinthetők át.

Az intézetet dr. Molnár István igazgató és dr. Zentay István igazgatóhelyettes vezeti. Az oktatói tevékenység fő szakmai bázisait a tanszékek, csoportok jelentik.

Alaptárgyi tanszék

Alaptárgyi csoport: matematika, ábrázoló geometria, szabadkézi rajz

Nyelvi csoport: angol nyelv, német nyelv, orosz nyelv, magyar nyelv (külföldieknek)

Szervezési tanszék

Gazdaságtan csoport: vállalati gazdaságtan, vezetési ismeretek, jogi ismeretek, értékelemzés, döntéselmélet

Szervezéstan csoport: építésszervezés, gépesítésszervezés, munkavédelem, számítástechnika, informatika

Testnevelési csoport:

tantervi testnevelés, főiskolai sportélet irányítása

Az alaptárgyi tanszéket Hajdú Attila főiskolai docens tanszékvezető, a szervezési tanszéket dr. Papp Péter főiskolai tanár, tanszékvezető irányítja – a szűkebb szakmai csoportok pedig a tantárgyfelelős tanárok operatív vezetése szerint dolgoznak. A testnevelési csoport, sajátos feladatkörére való tekintettel, közvetlenül az intézet igazgató felügyelete alatt Molnár János testnevelő tanár szakmai irányításával működik.

Az oktatás szervezeti egységeiben – tanszékeken – kizárólag oktatói státusban alkalmazott különböző besorolású munkatársak dolgoznak: 1 főiskolai tanár, 7 főiskolai docens, 7 főiskolai adjunktus, 7 nyelvtanár, 2 testnevelő tanár, 2 főiskolai tanársegéd.

Az intézet rendszeresen alkalmaz óraadó tanárokat is. Az oktatás külső szakemberei az építőipari termelő, kivitelező szervezetek különböző szintjein tevékenykednek. Szakmai gyakorlatukkal, közvetlen vezetői és oktatói tevékenységükkel az üzemmérnökképzés gyakorlatiasságát növelik. Az előadások és a gyakorlati órák anyagának szakszerű és sikeres elsajátítását szolgálják az intézet laboratóriumai:

Számítástechnikai labor:

Korszerű IBM PC XT/AT, kompatibilis gépekkel és perifériákkal felszereltek. 18 hallgató egyidejű foglalkoztatási lehetőségét biztosítják, megteremtik a kutatás, fejlesztés technikai bázisait.

Munkaszervezési, ergonómiai labor:

A labor korszerű környezetvizsgáló berendezésekkel, műszerekkel, ergonómiai és munkapszichológiai vizsgálatok végzésére alkalmas technikákkal rendelkezik. Emellett megtalálhatók még a széles körű szervezéstechnikai eszközök is.

Nyelvi labor:

Video és egyéb vizuális és auditív szemléltetési lehetőségekkel biztosítja a korszerű nyelvoktatás lényeges tárgyi feltételeit.

A laborok karbantartását és üzemeltetését, az oktatás infrastruktúráját a segédszemélyzet biztosítja: 2 laborvezető mérnök, 2 intézeti mérnök, 2 programozó, 3 operátor, 1 műszaki rajzoló.

Az oktatással, ügyvitellel, igazgatással és a tanulmányi adminisztrációval kapcsolatos feladatokat az intézeti titkár irányítása mellett 4 adminisztrátor végzi.

A szaküzemmérnök-képzés megszervezésével és folyamatos működésével kapcsolatos feladatokat az ASZI, azon belül is főleg a szervezési tanszék látja el. A képzés kezdete egybeesik a főiskola átszervezésével. 1981-ben az or-

szágban elsőként főiskolánkon nyílt meg a szaküzem-mérnök-képzés lehetősége. Ezt az oktatási formát elsősorban azokon a szakterületeken kezdtük, amelyeken a graduális képzés nem tette lehetővé a speciális ismeretek megszerzését. Az igen rugalmas képzési forma állandóan alkalmazkodik a jelentkező igényekhez. 1989-ig a következő szakágakon folyt az oktatás, szaküzem-mérnök-képzés:

Gazdasági-szervező, fenntartó-felújító, szakipari, beruházó, gépjavító, településfenntartási és igazgatási szak.

Jóváhagyott tantervekkel rendelkezünk a következő szakokon:

Minőségvédelem-minőségbiztosítás, környezetvédelem-környezetgazdálkodás, fővállalkozás, hidraulika-pneumatika, üzemeltető gépész.

A továbbképzésben részt vevők elsősorban főiskolánkon szereztek alapidipломát, de jelentős azoknak a száma is, akik más területekről (ipar, mezőgazdaság, közlekedés, közigazgatás) kerültek főiskolánkra. Megkívánt előképzettség üzem-mérnöki oklevél vagy más – de szakirányú – felsőfokú végzettség. Így egyes szakjainkon okleveles mérnökök is vannak a jelentkezők között.

Továbbképzésünkben a 4 szemeszteres oktatást követően a hallgatók szakdolgozatot készítenek, államvizsgát tesznek, majd speciális képzésükről a 7/1987. (VI. 29.) MM sz. rendeletnek megfelelően másoddiplomát kapnak. Az itt készített szakdolgozatok magas színvonalára utal, hogy azok nagy részét vállalatok és intézmények megvalósítják, hasznosítják.

1981–89 között 378 fő szerzett másoddiplomát főiskolánkon Debrecenben. A tanfolyamok résztvevőinek 46%-a vezetői feladatkört lát el.

A posztgraduális képzés óráinak ellátását az intézetek oktatói végzik, de az iparág és a hozzá kapcsolódó egyéb területek kiemelkedő szaktekintélyei is részt vesznek az oktatásban.

Amint a hivatalos rendelkezések lehetővé tették, az intézet más jellegű tanfolyamokat is szervezett. Így indultak 1983-tól számítástechnika, 1986-tól vezetőképző, 1987-től kőműves mestervizsgára előkészítő tanfolyamok.

A tudományos kutatómunka már az intézet létrejötte előtt az üzemgazdasági és szervezési tanszéken megindult, s az oktatott tárgyak szakirányának megfelelően a vállalati gazdálkodás, szervezés és irányítás témakörére terjedt ki. Elsőként dr. Papp Péter és dr. Molnár István kapott egyéni kutatási megbízást az MTA-tól, melynek tárgya a vállalaton belüli önelszámolás helyzetének vizsgálata volt. A későbbiekben végzett szerződéses munkák is szorosan kapcsolódtak a fenti kutatási főirányhoz, melynek bázisai a H.-B. Megyei ÁÉV, a Biogal, a Dohányipari Tröszt és a Hajdúsági Agráripari Tröszt voltak.

Emellett – speciális kutatásként – a tanszék kollektívája a beruházások kivitelezésének korszerű hálós programozási módszereit dolgozta ki. Több kiemelt beruházás programja valósult meg a gyakorlati alkalmazás során.

Az integráció létrejöttét követően a szervezési tanszék munkatársai az alábbi kutatási területeken dolgoztak:

A munkamérés, munkaszervezés műszeres fejlesztése, veszteségfeltárás, szervezési módszerek, szervezési résztechnikák korszerűsítése.

Az építőipari munkakultúra fejlődése és határterületei a kivitelezésben.

Vállalati belső információs rendszer korszerűsítése.

Matematikai modellek, a számítástechnikai eszközök ipari alkalmazásának lehetőségei, operatív programozás.

Ez utóbbi tevékenység lényegesen kibővült, és kiterjedt az elméleti matematikára, az alkalmazott nyelvészetre és a szociológiára. Vagyis bekapcsolódtak az alaptárgyi oktatók és nyelvtanárok is.

A megélénkült kutatói aktivitás eredményeként 6 oktató szerzett egyetemi doktori fokozatot, számos publikáció jelent meg hazai és külföldi folyóiratokban, rendszeresen előadások hangzottak el rangos szakmai rendezvényeken itthon és külföldön. Két alkalommal – 1985-ben és 1989-ben – került sor tudományos ülészekre az intézet önálló rendezésében, melyek előadásain ismertették az előző periódus jelentősebb eredményeit.

A nemzetközi kapcsolatok kialakulása új színfoltot hozott az intézet tudományos és kutatási tevékenységében.

Első és azóta is legjelentősebb a Wismari Építőipari Műszaki Főiskolával létrejött együttműködés, amely 1979 óta áll fenn. Tudományos együttműködési szerződés keretében az intézet oktatói számára kölcsönös tapasztalatcsere-látogatásra és tanulmányutakra nyílik lehetőség. A két intézmény kölcsönösen meghívja egymás oktatóit tudományos konferenciákon előadások tartására. Az együttműködés tizedik évfordulójának tiszteletére a Wismari Főiskola kollégáink részvételével tudományos ülészeket rendezett, és a két intézmény közös tudományos közleményeket jelentetett meg német és magyar nyelven.

Évente a partnerek 10 fős hallgatói csoportot küldenek egymáshoz a nyári termelési gyakorlatra. Új eleme az együttműködésnek, hogy a két intézmény a diplomakészítés időszakában négy hónapra 2–3 cserehallgatót fogad. A wismari kapcsolat a társadalmi szervezetekre is kiterjedt, és lehetőséget biztosított a szakszervezeti csereüdültetésre és ifjúsági építőtáborok megszervezésére. A kapcsolat legsikeresebb területe a tudományos kutatási együttműködés.

Közös kutatási témák:

Építőipari vállalatok belső mechanizmusának korszerűsítése.

Építőipari technológiák műszaki fejlesztési tendenciái, gépesítése.

Vállalati szervezet rendszerek korszerűsítése.

Építőipari vállalatok érdekeltségi és ellenőrzési rendszerei.

Városközponti rekonstrukciót végző építőipari szervezetek speciális gazdálkodási, irányítási, szervezési feladatai.

Míg a főiskola wismari kapcsolatának gazdája az Alaptárgyi és Szervezési Intézet, addig a Moszkvai Építőipari Egyetemmel (MISZI) fenntartott kapcsolatban közreműködő szerepet játszik. A Gépesítési Intézet és a MISZI két nagy kutatási témájában dr. Zentay István vesz részt. Az intézet ezen túlmenően is részt vállal a Moszkvából és valamennyi külföldi társintézményből hozzánk érkező oktatók, munkatársak szakmai és kulturális programjainak megvalósulásában.

Jelenleg is több új szerződéses együttműködés van kialakulóban. A generál kapcsolatokról függetlenül az Alaptárgyi és Szervezési Intézet munkatársai kezdettől fogva számos külföldi tapasztalatcserén és tanulmányúton vettek részt. A nyelvtanárok 1-1 hónapos továbbképzésben részesültek az általuk oktatott célnyelvi országokban (Angliában, az NDK-ban, a Szovjetunióban). Szakmai kongresszusokon vettek részt (Berlinben, Prágában) és pályázati vagy meghívásos alapon tapasztalatcsere-látogatásokra utaztak számos külföldi városba (Berlinbe, Moszkvába, Tallinnba, Jerevánba, Tbiliszibe, Vilniusba és Rigába). A külföldről hosszabb időre fogadott hallgatók számára szakmai konzultációt és magyar nyelvi oktatást biztosítottunk.

Mind a külföldön szerzett szakmai elméleti és gyakorlati tapasztalatok, mind a külföldi vendégek és hallgatók fogadásakor kapott ismeretek jelentős mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy az ASZI oktatói magas színvonalon végezhesék munkájukat, folyamatosan képesek legyenek korszerűsíteni az általuk oktatott tudományterületeket. E korszerű ismeretekre egyaránt szükség van a graduális üzemmérnökképzés és posztgraduális továbbképzés területein.

A
te
g
fe
ál
ch
ol
ké
lé
„U
ti
m

De

Debreceni Közúti Építő Vállalat

FŐ TEVÉKENYSÉGI KÖRE:

Út-, híd-, vasútépítés,
aszfalt, betonút és térburkolatok készítése,
repülőtéri gurulóutak építése,
közúti vasúti hidak, átereszek, alul- és felüljárók építése,
felújítása, korszerűsítése,
vízi létesítmények kivitelezése,
föld alatti építmények készítése,
különféle termelő beruházások építése,
szakipar, épületgépészeti berendezések szerelése,
technológiai tervezés,
beruházások szervezése és lebonyolítása,
bitumenemulzió gyártása, ipari eladása,
hengerelt, öntött aszfalt gyártása, ipari eladása,
beton- és építési elemek gyártása és ipari eladása,
építőipari gépek, berendezések javítása és bérbeadása.

A Debreceni KÉV széles körű tevékenységét korszerű gépi berendezésekkel, technikai eszközökkel, képzett szakmunkás és műszaki irányító szakembergárdával látja el. Közlekedésépítési feladatát korszerű építési technológiák felhasználásával végzi, melynek folyamatos minőségellenőrzése a vállalat által kifejlesztett URH rádiós láncsal és számítógéppel működtetett telemechanika rendszerrel történik. Saját technológiai fejlesztés eredményeként, olcsó helyi anyagok felhasználásával különféle aszfalt pályaszerkezetek készülnek. A tájegységre jellemző homokos talajadottság figyelembevételével helyi anyagból cementtel stabilizált homok alaprétegek építhetők. „Ultrastabil” hengerelt aszfalt építéssel a városi nehézforgalmú csomóponti járműosztályozó sávoknál, autóbusz-megállóknál, érdes és gyűrődésmentes burkolati réteget készít.

Debreceni Közúti Építő Vállalat

Debrecen, Barna utca 15. · 4002 Debrecen Pf.: 49. · Tel.: (52) 12-233, (52) 12-585

Telex: 072-286 · Bankszámlaszám: 340-05787

A vállalat 40 éves múlttal rendelkezik. Az elmúlt időszakban építőipari tevékenységével létrehozott létesítményeivel, építményeivel jelentős részt vállalt elsősorban Észak-Magyarország gazdasági életében és építészetében, de még az ország határain túl is ismertté vált.

Vállalatunk fő tevékenysége a gyárépítés, de mindenféle mélyépítési, közműépítési vagy mérnöki műtárgyépítési igényeket is kielégíti.

Vállalkozási rendszerünk, termelőeszközeink, építés-szerelési technológiáink folyamatos fejlesztése; gépparkunk korszerűsítése mellett növeltük a hatékonyságot, javítottuk a minőséget és lerövidítettük az építési időt.

ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT

Miskolc, Zsigmondy u. 2.
Telefon: 46-18-651, 46-21-411
Telex: Gyárépítő Miskolc 062306
Telefax: 46-16-690

A vállalat korszerű acélszerkezeti, asztalos és beton előregyártó üzeme nagy teljesítményű betongyára nemcsak a vállalat építésszerelési munkáit segíti, hanem hazai és külföldi, vállalati és egyéni megrendelésekre is vállalkozik. Betongyárunk az igény szerinti beton minőséget biztosítja, betonozó gépláncunkkal a bedolgozást is vállaljuk. Előregyártó üzemünkben egyedi beton és vasbeton elemek gyártását végezzük. Asztalos üzemünkben speciális ablakok íves nyílászárók és portálok gyártása mellett a bútortipar részére is különféle profilok gyártását vállalja. Acélszerkezeti üzemünkben korszerű gépeken, magas színvonalon, a nyugati igényeket is kielégítő minőségben a DIN szabványnak megfelelő különféle acélszerkezetek gyártását vállaljuk. Az üzem SLV minősítéssel rendelkezik. A világhírű LIEBHERR cég részére évente 2-3 ezer tonna toronydarú elemet gyártunk.

ÉPÍTÉSZETI NIVÓDÍJVAL KITÜNTETETT
CHINOIN INJEKCIÓS ÜZEM (530 M Ft)

LIEBHERR CÉG RÉSZÉRE GYÁRTOTT
TORONYDARÚ ELEMEK

MISKOLCI TÁVBESZÉLŐ KÖZPONT
(ÉPÍTÉSSZERELÉS 390 M Ft)

Vállalatunk fővállalkozásban is nemzetközi színvonalon, szolid árakon, jó minőségben, pontos határidő betartásával történő munkavégzésre vállalkozik:

- ipari, mezőgazdasági, élelmiszer-ipari létesítmények kivitelezésére - közművek (víz, gőz, gáz, távfűtési vezeték és csatorna) építési munkáira - út és vasút építésre - földmunkák, alapozások, speciális mélyalapozások, mérnöki műtárgyak (hidak, vízkivételi művek, szennyvíztisztítók stb.) kivitelezésére - szakipari munkák, speciális hő- és vízszigetelések (talaj-, üzemi és csapadékvíz) kivitelezésére - ipari termék gyártásra és szolgáltatásra (betonvasbeton, asztalos és lakatos) - építmények és műtárgyak felújítására.

Vállalatunk nyitott és készséges mindenféle vállalkozásra, együttműködésre.

Tájékoztatást ad - általános kérdésekben Joósz Gábor vezérigazgató, telefon: 46-89-607

- műszaki kérdésekben
Tóth János műszaki igazgató
telefon: 46-89-653
- vállalkozási kérdésekben
Zalai György vállalk. főmérnök
telefon: 46-18-060

SZAÉV

NYÍREGYHÁZA

Toldi u. 1.

4400

Telefon: 06 42 15-611

Telefax: 06 42 11-543

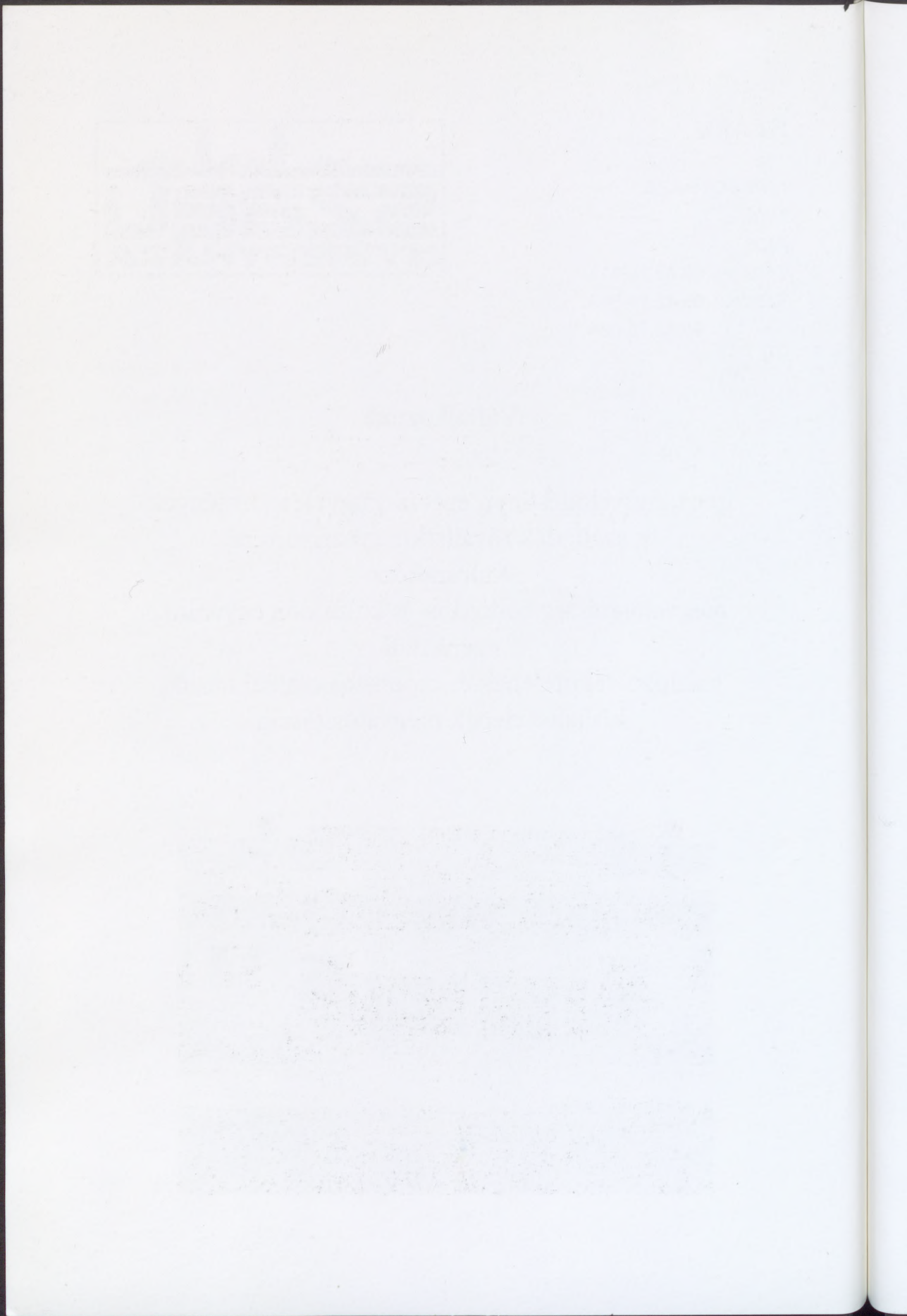
06 42 10-094

Vállalkozunk

**ipari, művelődésügyi, egészségügyi létesítmények
és szállodák fővállalkozásban történő
kulcsrakész
megvalósítására belföldön és külföldön egyaránt,
ezenkívül
komplex lakótelepek és csoportos családi házak,
kis lakótelepek megvalósítására**

ÉPÍTŐIPARI INTÉZET ISMERTETÉSE

Közreadja:
DR. SZABÓ TAMÁS igazgató

A
b
p
k
ré
d
ál
té
al

Az
ve
m
te
ne
m

19
sz
ce
ig
Já
do

Az
m
ba
fél
ka

A
ma
év
ok

19
kép
tag

Az
he

ÉPÍTŐIPARI INTÉZET (történeti áttekintés)

Az Építésügyi Minisztérium 1965 szeptemberében nyitotta meg Debrecenben a Felsőfokú Építőgépeszeti Technikumot, eredetileg felsőfokú építőgépész technikus képzés céljával, dr. Barócsi Mihály igazgató irányításával. A következő tanévben bővült az intézmény képzési profilja, 1966 szeptemberében kezdődött meg az építőipari felsőfokú technikus képzés Molnár Sándor igazgatóhelyettes felügyelete alatt. A képzési időtartamot három évben állapították meg. A végzettek felsőfokú technikus oklevelet szereztek. Az intézmény oktatóinak létszáma fokozatosan – az új évfolyamok belépésével – alakult ki. Az első években sok tantárgy oktatását óraadó tanárok látták el.

Az építőipari szak irányítása alá tartozott az épületszerkezetek, az épülettervezési, a mechanika és tartószerkezetek, a szervezési és kivitelezési és a marxizmus–leninizmus tanszék, továbbá az Idegennyelvi Lektorátus és a testnevelési csoport. A szaktanszékeken igen hamar szervezetté vált az oktatónevelő és a kutatómunka. Alapelveként jelöltük meg azt, hogy a hallgatóságnak minél többet nyújtsunk, ugyanakkor igényes követelményeket állítsunk.

1972-ben minisztertanácsi rendelet hozta létre az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskolát a Budapesti Felsőfokú Építőipari Technikum és a Debreceni Felsőfokú Építőgépeszeti Technikum összevonásával. A főiskola első igazgatója dr. Kiss Lajos volt. A főiskola debreceni részlegének irányítását Jánószky Mihály főigazgató-helyettes látta el. Az építőipari kart Molnár Sándor igazgatóhelyettes vezette.

Az 1972–73-as tanévben végző hallgatók átmeneti tanterv alapján 1973-ban már építőipari üzemmérnök oklevélet szereztek. Az előző négy évfolyamban végzettek, akik felsőfokú építőipari technikus oklevéllel rendelkeztek, féléves levelező rendszerű oktatás és különbözeti államvizsga letétele után kaptak építőipari üzemmérnök oklevelet.

A nappali tagozati képzés kialakulása után sor került a levelező oktatási forma bevezetésére is, amely 1969-ben indult. Itt a képzési idő négy év. Az első évfolyam 1973-ban átmeneti tanterv alapján már építőipari üzemmérnök oklevelet szerzett.

1980-ig Debrecenben a levelező tagozaton csak magasépítő szakon folyt a képzés. 1980 szeptemberétől indult a mélyépítő szakon az oktatás. Nappali tagozaton a mélyépítő üzemmérnök képzés 1984-ben szerveződött meg.

Az Építésügyi Minisztérium kezdeményezésére 1983-ban Békéscsabán kihelyezett levelező oktatás indult a Békés és Csongrád megyei építőipari

szakemberellátás javítása érdekében. A tanterv szerinti konzultációs órákat a debreceni tanárok látták el. Ugyanilyen rendszerű kihelyezett levelező oktatás indult Egerben 1984-ben. Békéscsabán három, Egerben egy évfolyam hallgatói tették le az államvizsgát.

Debrecenben összesen 2382 fő szerzett üzemmérnöki oklevelet az építőipari kar, illetve az Építőipari Intézet keretében. Mivel a végzettek nagy része a Tiszántúlon helyezkedett el, így ez a létszám nagymértékben javította ennek a régiónak az építőipari szakember-ellátottságát.

ÉPÍTŐIPARI INTÉZET (általános ismertetés)

Képzési profil

Az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola debreceni területi egységén belül működő Építőipari Intézet keretében nappali és levelező építész üzem-mérnök-képzés, valamint nappali és levelező építő üzem-mérnök-képzés folyik. A nappali tagozaton a képzési idő három év, a levelező tagozaton négy év.

Az 1990–91-es tanévtől várhatóan indítjuk a közútépítő üzem-mérnök-képzést levelező tagozaton, majd – kellő számú érdeklődő esetében – a későbbiek során a nappali tagozaton is. Tervezzük városgazdálkodási szak indítását is.

A képzés célja

Intézetünk célja olyan üzem-mérnökök képzése, akiknek feladata lesz az építkezések és szerkezetgyártási munkák műszaki előkészítése és ellenőrzése, a különféle építéstechnológiai eljárások alkalmazása, valamint az ezekkel kapcsolatos szervezési feladatok megoldása, és az épületek és létesítmények üzemeltetésének és karbantartásának irányítása. Üzem-mérnökeink alkalmasak lesznek tervek adaptálására, költségvetések és organizációs tervek készítésére, továbbá beruházói tevékenység végzésére.

Hallgatóink a tanulmányaik során

- elsajátítják a műszaki ábrázolásmódokat, megismerik a különféle építőanyagokat és szerkezeteket, tanulnak szilárdságtant és tartószerkezetant,
- emellett épülettervezési alapismeretekre is szert tesznek, építészettörténeti és műemlékvédelmi tanulmányokat végeznek,
- építésszervezési, gazdálkodási és vezetési ismereteket tanulnak.

Oktatásunkban egyre fokozottabb hangsúlyt kap a korszerű számítástechnikai eszközök és módszerek alkalmazásának ismertetése és a mindennapi gyakorlatban történő felhasználásuk elsajátítása.

Tanterveink korszerűsítése is szerepel a célkitűzéseink között, folyamatban van egy modulrendszerű tanterv kidolgozása, amely az egyetemi, főiskolai oktatási folyamat rendszerébe illeszkedve biztosítja majd a tanulmányok folytatásának folyamatos lehetőségét.

A felvételi rendszer korszerűsítése lehetővé teszi számunkra, hogy az oktatásunk nyitottabbá váljon, és hallgatóinknak lehetősége lesz önköltséges formában történő tanulmányok folytatására is, illetve más intézményekben való áthallgatásra is.

A gyakorlati képzésről

Az évközi gyakorlati képzés jelenlegi rendszere többéves múltra tekint vissza. Több vállalat építkezési területén, valamint a főiskolán folyó felújítási munkáknál és a laboratóriumokban tudjuk I. éves hallgatóinkat foglalkoztatni.

A magasépítés tantárgy integráns tartalmi elemeként a vállalatnál eltöltött 3 hetenkénti 6 órás gyakorlat lehetőséget nyújt arra, hogy a hallgató a szakma legalapvetőbb kérdéseivel megismerkedhessen, párhuzamot tudjon vonni az elmélet és gyakorlat között.

Minden alkalommal más munkaterület, más vállalati profil megismerése, más technológia és szerkezet tanulmányozása a cél. A legfontosabb építési üzem- és építőanyag-gyárlátogatásokat szintén e képzés keretén belül oldjuk meg.

Az I. évfolyamos hallgatók sikeres félévzárásának része az egy hónapos nyári termelési gyakorlat teljesítése, amikor is építőipari vállalatoknál, építőtáborokban, vagy külföldön fizikai munkát végeznek. E gyakorlati idő alatt a hallgatók bekerülnek a vállalat vérkeringésébe és hasznos munkát végeznek.

Ugyancsak fejlesztő hatásúnak értékelhetjük I. és II. évesekink felmérési munkáját, melyet a Hermann Ottó Múzeum megbízása alapján végeznek. E felmérési munkák kapcsán a népi építészet szépségébe, építészeti tanulságaiba nyerhettek betekintést, az anyag feldolgozásával pedig szakmai rátermettségüket és rajzkészségüket igazolják. A II. évfolyamos hallgatók (építőipari vállalatoknál) 1 hónapos nyári termelési gyakorlatukon technikus munkakört töltenek be, valamint tanulmányt készítenek a megismert technológiáról, vagy szerkezeti rendszerről.

Mind az évközi, mind a nyári termelési gyakorlat célja az, hogy a hallgatók 3 éves képzésében a praxisközelség érvényesüljön és ezáltal a szakmai szint minél magasabbra emelkedjék.

Az Építőipari Intézet épületfizikai laboratóriumának tevékenysége

Az épületfizikai labor kialakítására 1980-ban került sor. Ebben az időben nagy lendületet vett a korszerű, szigorított hőtechnikai követelményeknek megfelelő építőanyagok, többretegű heterogén falszerkezetek gyártmányfejlesztése. A fejlesztés elengedhetetlen tényezője lett a valóságos méretekben felépített falak hőtechnikai vizsgálata. E célra alakítottuk ki épületfizikai laborunkat, ahol -20 °C és $+70\text{ °C}$ közötti hőmérsékletek mellett tudunk hőtechnikai méréseket végezni. Méréseink kétirányúak:

1. A falszerkezetek hővezetési ellenállását mérjük -20 °C külső hideg oldali

és +20 °C belső meleg oldali hőmérsékletek mellett. Ehhez 100 mérőhelyes, számítógép vezérlésű berendezést fejlesztettünk ki.

2. Építőanyagok alakváltozási vizsgálata. E mérésnél -20 °C, +20 °C, +70 °C hőmérsékleteken meghatározott ciklusidővel tároljuk az anyagot több héten át, és vizsgáljuk a próbatestek alakváltozásait.

Mindkét méréssel számos Építőipari Vállalat, illetve Építőanyag-gyártó Vállalat fejlesztési munkájában vettünk részt. A méréseket hallgatóinknak az épületfizika óra keretein belül mutatjuk be. A bemutatás során gyakorlatiasan szemléltetjük a falszerkezetek hőtechnikai tulajdonságainak fontos szerepét és a vizsgálat módszerét, az épületek energiatakarékossága és állagmegóvása érdekében.

Építőanyag laboratórium

Intézetünk építőipari karán 1980-ban vetődött fel a kémia és építőanyagok tantárgy oktatását színvonalasabbá tevő, és egyúttal az ipar által szükséges vizsgálatok elvégzésére is alkalmas építőanyag-vizsgáló laboratórium létrehozásának lehetősége.

Az akkor kitűzött feladatok gyakorlati megvalósítása jelenleg is tart, a laboratórium kialakításának és felszereltségének folyamatos bővítéseként, a tantárgy óráin bemutatott és begyakorlott anyagvizsgálatok lebonyolításának (mint elsődleges feladatnak) és az eseti megbízások teljesíthetőségének (mint másodlagos célnak) a figyelembevételével.

Jelenlegi kialakításban 2 fő főállású (egy laborvezető és egy technikai szakoktató) és 1 fő másodállású oktató gondozásában működő laboratórium 3 mérőcsoport párhuzamos munkáját teszi lehetővé az oktatótermében, amely mérőasztalokkal is ellátott gépterem. A mérési gyakorlatokat és a megbízásos külső munkákat a gépteremhez kapcsolódó többi tér (anyagelőkészítő és belső tárolótér, vizes laboratórium, kézraktár, műhely és a külső anyagtárolótér) is szolgálja mintegy 160 m² összapterületen.

A tantárgy gyakorlati részének oktatására – a folyamatosan pótoltt anyagok és eszközök mellett – megfelelő laboratórium több szempontból még fejlesztendő, az oktatás hatékonyságának fokozása és az eseti ipari megbízások teljesíthetősége is igényli a laboratórium szerves átépítését és felszereltségének a bővítését.

Az anyagvizsgáló gépek, műszerek és eszközök tekintetében jelenleg – építési tömeganyagok (tégglák, betonok, kövek, betonacélok stb.) és a belőlük készült szerkezetek,
– kötőanyagok és adalék anyagok,

– faanyagok és faszerkezetek vonatkozó szabványok szerinti vizsgálataira és minőségének bizonylatolására felszerelt és képes laboratórium az 1985-ben megjelent minisztertanácsi és ÉVM számú rendeletek szerinti minőségtanúsítási rendszerbe beépült. Elsődleges feladatának (az oktatásnak) a videotechnikát és diavetítéseket is felhasználva tesz eleget.

A laboratóriumhoz tartozik egy állandó jellegű építőanyag- és termékbemutató kiállítás is, mely az érdeklődő hallgatók felkészítését segíti.

Talajmechanikai laboratórium

Az épületek, építmények megfelelő alapozásának feltétele a környezetében található talajok építésföldtani, talajfizikai és talajmechanikai jellemzőinek az ismerete. A talajmechanika tantárgy eredményes oktatásának feltétele a megfelelő laboratórium, ahol a hallgatók az alapvető talajfizikai, talajmechanikai vizsgálatokat azok jellegétől függően személyesen vagy közösen elvégezhetik.

A talajmechanikai laboratóriumot a főiskolán az 1982–83-as tanév kezdetére tudtuk kialakítani olyan feltételeket teremtve, hogy a hallgatók max. 14 fős csoportokban laboratóriumi gyakorlatokat végezhetnek. Minden hallgató – tagozattól függetlenül – heti 2-3 órás talajmechanikai laborgyakorlaton vesz részt, ahol az alapvető talajmechanikai vizsgálatokat elvégzik, a vizsgálati eredményeket értékelik.

A talajmechanikai laboratórium felszereltsége, az oktatók szakmai felkészültsége lehetővé teszi, hogy külső megrendelők részére az igényeknek megfelelően területismertető, vagy részletes talajmechanikai szakvéleményt adjunk ki.

A laboratórium kialakítása óta közel 200 talajmechanikai szakvéleményt adtunk ki, főleg Szabolcs-Szatmár, Hajdú-Bihar, Borsod-Abaúj-Zemplén és Szolnok megye területén különböző beruházó, tervező és tanácsi szervek részére.

A talajmechanikai laboratórium kialakítása döntő fontosságú lépés volt az eredményes oktatás, az üzemmérnökök szemléletének kialakítása szempontjából, és a területen jelentkező megbízói igények kielégítését is biztosítja.

Távlati elképzelés, hogy a laboratóriumot korszerű műszerekkel – pressiómérő, nyírószoonda stb. – fejlesszük, melyekkel biztosítható a sokkal pontosabb talajmechanikai feltárás, a talajmechanikai jellemzők megbízhatóbb értéke alapján gazdaságosabb alapozási szerkezetek kialakítása.

Építőipari Intézet szm-munkáiról

Az oktató-nevelő munka mellett oktatóink kezdettől rendszeresen végeznek külső megbízások alapján kutatási, tervezési, szakértési tevékenységet. E munkavégzés – amellet, hogy a főiskola és a munkát végző oktató részére anyagi kiegészítést jelent –, biztosítja a szakmai tudás naprakészségét, valamint az iparral a közvetlen kapcsolatot.

Az évek során számtalan – oktatóink által tervezett – jelentős létesítmény valósult meg, többek között:

- a Debreceni Agrártudományi Egyetem 3. oktatási épülete,
- a Szolnoki TRVV komplex telephelye,
- a Debreceni Állami Gazdaság traubisoda üzeme,
- a MÉH Vállalat székháza,
- a főiskola új tantermi szárnya,
- a Balmazújváros, Semsey-kúria műemléki helyreállítása,
- a Csokonai-gimnázium műemléki homlokzat helyreállítása.

Az intézet kutatási célját a szakterület időszerű feladatai és igényei határozzák meg.

A kutatási feladatokat az alábbiak szerint csoportosíthatjuk:

- országos, ÉVM által meghatározott és egyeztetett feladatok
- vállalati fejlesztések, célkitűzések végrehajtása
- olyan szerződéses munkák, amelyek kutatási feladatokat is tartalmaznak
- a szerződéses munkák tapasztalataiból kialakított szűkebb szakterületeken végzett egyéni jellegű kutatások, amelyek publikációk, tanulmányok készítésével záródnak.

Kutatásaink végrehajtásában célunk, hogy a régióban a főiskola szakmai elismertetését biztosítsuk és oktatóink szakmai tudását magas szinten tartssuk.

– A főiskola 1980 óta az ÉVM célprogram számára kutatóhely a szennyvízcsatornázás fejlesztési kérdéseiben. Magyarországon a műszaki fejlesztésnek a közműellátást illetően fontos eleme a szennyvízcsatornázás felzárkóztatása a vízellátáshoz. A főiskola 10 éves kutatási tevékenysége a nyomásos szennyvízcsatornázás terén országos jelentőségű.

– Az Országos Tudományos Kutatási Alap támogatásával (OTKA) 1986-tól 1989-ig folytatott kutatásokat a mélyépítési csoport A cölöpalapozások alkalmazhatósága Magyarországon témában.

- A szerkezetépítés szakterületén is jelentős kutatás-fejlesztési tevékenység folyt olyan témakörökben mint a rácsos acéltartók és a kötélekkel emelt vasbetongerendák kifordulásvizsgálata.
- Felsőgeodéziai módszerekkel vizsgálták intézetünk szakemberei a Tisza Erőmű öt kéményének süllyedését.
- Számos kutatási téma és szakértői feladat került kidolgozásra az épületfizika és az építőanyag-vizsgálatok szakterületei keretében.
- Könyv jelent meg az Üveg az építészetben címmel az Építőipari Intézet gondozásában.
- Jelentős debreceni, hajdúböszörményi és tiszacsegei épületek műemléki jellegű feldolgozását végeztük el műemléki jegyzékbe vétel céljából, továbbá tudományos elméleti kutatásokat és tudományos diákköri tevékenységek irányítását végezték egyes oktatóink a műemléki szakterületen belül.
- Dr. Tóth Zoltán révén jelentős oktatásmódszertani kutatás is folyt, melynek közvetett eredménye a BME számára írt jegyzet *Fejezetek az építőipari szaktárgyak módszertanából* címmel.
- Az intézet vezető oktatói folyamatos feladatuknak tartják a szakmai tudományos ismeretterjesztést, számos előadást tartottak tudományos konferenciákon, társadalmi szakmai szervezetekben (MÉSZ, ÉTE, DAB, TIT), az egri műemlékvédelmi nyári egyetemen stb.
- Vezető építész oktatóink közreműködnek a városi tanács mellett működő Építési Szakértő Bizottság munkájában.

Az Építőipari Intézet külső kapcsolatai

Vállalati kapcsolatok:

H.-B. Megyei Tanácsi Építőipari Vállalat, Heves Megyei Tanácsi Építőipari Vállalat, Közútépítő Vállalat, Út-, Vasútépítő Vállalat (folyamatos munkakapcsolatok, műhelygyakorlataink vállalati támogatása).

Tanácsi kapcsolatok:

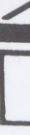
H.-B. Megyei Tanács ÉKO, Debreceni Városi Tanács, Hajdúböszörményi Városi Tanács (kölsönös előnyöket biztosító együttműködési megállapodás, népi építészeti emlékek felmérése).

Oktatási-kutatási kapcsolatok:

BME ÉSZBI épületszerkezetan tanszék és épületfizika tanszék, BME Építészettörténeti és Elméleti Intézet, Országos Műemléki Felügyelőség

– Szerződéses munkakapcsolatok:

MEZŐPANEL Nyékládháza, PRESSKAN Mérnöki Iroda (23. sz. ÁÉV), Oros-házi Üveggyár, Fűzfői Nitrokémia Vállalat, Tiszai Hőerőmű Vállalat, Szabolcs-Szatmár Megyei Víz- és Csatornamű Vállalat, Debreceni Vízmű és Gyógyfürdő Vállalat, Tiszántúli Környezetvédelmi Vízügyi Igazgatóság, Magyar Gördülőcsapágy Művek, Biogal, MÉH Vállalat stb.

ÉG
ép
zó
da

T

t

h

az

ÉPÍTŐIPARI GÉPESÍTŐ VÁLLALAT
H-1209 Budapest, Marx Károly u. 255.
1734 Budapest, Pf. 35.
Telefon: 127-9040, 147-1980
Telex: 22-4560, 22-3463
Telefax: 127-9604

ÉGV Építőipari Gépesítő Vállalat forgalmazza, üzemelteti és kölcsönzi az építőiparban használatos földmunkagépeket, anyagelőkészítő- és bedolgozógépeket, anyagmozgató gépeket, emelőszerkezeteket, rakodógépeket és darukat, illetve erő- és energiaátalakító gépeket, berendezéseket.

AZ ÉGV FŐ TEVÉKENYSÉGE

Torony- és autódaruk komplex szolgáltatással egybekötött kölcsönzése,
acélszerkezetek szerelése,
nehézbeemelési feladatok tervezése és kivitelezése, a szükséges
eszközök gyártásával és alkalmazásával,
emelőgépek javítása, felújítása, átalakítása,
toronydarukból átalakítással készülő bak- és rakodódaruk értékesítése,
toronydaruk fődarabonkénti, részenkénti értékesítése,
építőgépek és tartalékalkatrészek forgalmazása,
használt építőipari gépek felvásárlása, javítás utáni, ill. alkatrészenkénti
értékesítése,
építőipari gépek és alkatrészek gyártása, forgalmazása,
sodronykötél-függeszték gyártása.

Az ÉGV-nél dolgozó munkatársaink közül 46 fő
az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola Debreceni Területi Egységénél
szerzett diplomát, szakmai tudásukkal jelentősen segítik a vállalat
eredményes működését.

**SZOLGÁLTAT. TERVEZ.
KIVITELEZ. GYÁRT A**

TISZÁNTÚLI GÁZSZOLGÁLTATÓ VÁLLALAT

MEGREDELHETŐ:

KH 4001 típusú hidraulikus működtetésű homlokhegesztő gép KPE anyagú csövek és idomok hegesztéséhez

KH 4002 csőmegfogó készülék és palástmégmunkáló szerszám elektrofitting hegesztéséhez

KH 3004 tokos kpe cső és idom hegesztőkészülék

AE 4002 nyomás alatti ráfúró idom

TÁPTI típusú csőjavító mandzsetta

KE 4011 típusú KPE műanyag vízgyűjtő

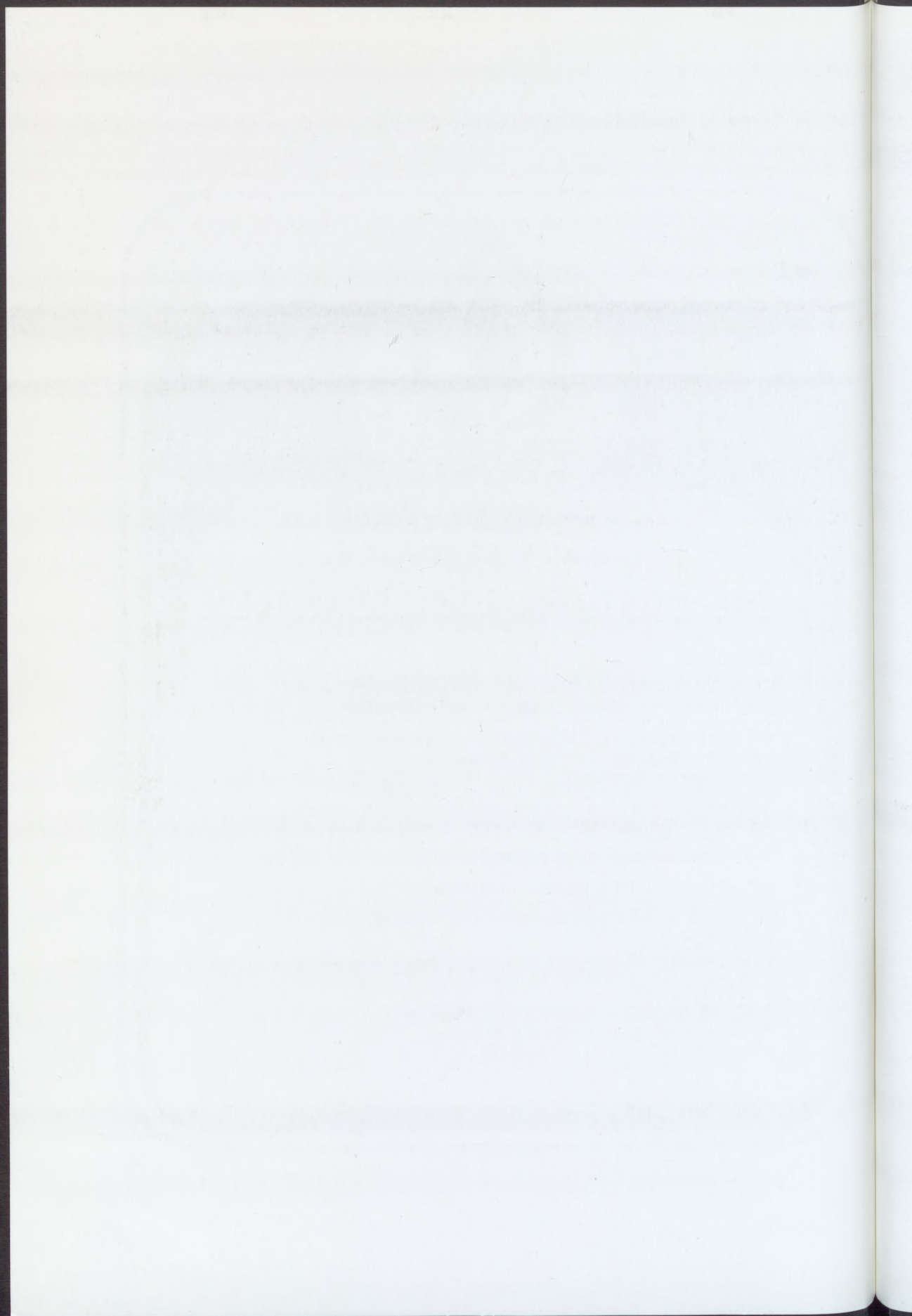
MZ 4003 automatikus záróelem KPE leágazó gázvezetékhez

GYÁRTÓ és FORGALMAZÓ:

TISZÁNTÚLI GÁZSZOLGÁLTATÓ VÁLLALAT

4200, Hajdúszoboszló, Rákóczi ú. 184.

tel: 52 *61-177 * telex: 072-259

GÉPÉSZETI INTÉZET ISMERTETÉSE

Közreadja:
DR. HUSI GÉZA igazgató

GÉPÉSZETI INTÉZET (történeti áttekintés)

A Gépészeti Intézet története a főiskola jogelődjének, a Felsőfokú Építőgépzési Technikumnak létrehozásával kezdődött. Az erre irányuló kormányhatározat 1965-ben született azzal a szándékkal, hogy az építőipar gépesítését megfelelő elméleti és gyakorlati szakemberek felsőfokú képzésével elősegítse. Az építőipar gépesítése, a létesülő betonelemgyárak és házgyárak egyre több, magasabb képzettségű üzemi szakembert igényeltek. A felsőfokú szaktechnikai oktatás célja az volt, hogy olyan speciális szakismeretekkel rendelkező műszaki szakembereket képezzen, akik az építési és gépészeti feladatokat üzemvezetői szinten tudják ellátni. A megkövetelt szakmai szint elérése érdekében folytatott képzés elsősorban gyakorlati irányú, a végzett gépész hallgatóknak ismerniük kell a rájuk bízott gépeken lejátszódó technológiai folyamatokat, a gépek szerkezetét, a javításhoz és karbantartáshoz szükséges műveleti tennivalókat.

A 3 éves oktatás keretében a hallgatók olyan ismereteket kaptak, melyek birtokában önállóan képesek dönteni az előttük álló feladatok megoldásának célszerűségét és gazdaságosságát illetően.

Az intézet, működésének ideje alatt, sok problémával találkozott az oktatási módszerben, oktató-nevelő munkában egyaránt. Figyelembe kell venni, hogy hasonló ágazatú szakképzés az intézet létesítése időpontjában hazánkban nem volt, tehát nem lehetett meglévő szellemi bázisra támaszkodni. Feladatunkat folyamatosan sikerrel oldottuk meg és ez véleményünk szerint annak az eredménye, hogy nem szakadtunk el a bázistól: az építőipartól. Óvakodtunk attól, hogy az egyetemmel versenyezzünk, nem tömtük tele hallgatóink fejét felesleges elméletekkel.

Legfőképpen kiemelhető, hogy minden évben tettünk valamit a gyakorlati képzés továbbfejlesztése érdekében.

1972-től az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola létrehozása után az építőgépész üzemmérnökök szakmai képzését a gépészeti kar látta el.

A főiskolai kari tagozódásban a debreceni székhellyel és vezetéssel rendelkező gépészeti kar, mint önálló szervezeti egység vezetője dr. Barócsi Mihály igazgató és dr. Vágó László igazgatóhelyettes lett.

A gépészeti kar az alábbi tanszékekre tagozódva végezte oktatási feladatait:

Építőgép-szerkezetan tanszék
(tanszékvezető: dr. Barócsi Mihály)

Gépelemek-mechanika tanszék
(tanszékvezető: Veres Gábor)

Technológia tanszék
(tanszékvezető: Koczur Ferenc)

Irányítástechnika tanszék (1972–74 között)
(tanszékvezető: dr. Vágó László)

Gyakorló műhely:
(műhelyvezető: Bajkay Árpád)

1972-től új tantervek, tantervi programok alapján végeztük oktatási feladatainkat. Két féléves továbbtanulás után építőgépész szaktechnikusainknak üzemmérnöki diplomát adtunk.

A kari rendszerben való oktatás 1982. február 1-jéig tartott. Ekkor kormányhatározatnak megfelelően intézeti rendszer alakult ki főiskolánkon, e rendszerben egyik intézetként kapott oktatási szerepet az Építőgépesítési Intézet.

Az intézet igazgatója: dr. Husi Géza, igazgatóhelyettese: dr. Barócsi Mihály (1987-ig) és dr. Nagy Géza

Oktatási egységek:

Építőgép-szerkezet és üzemeltetési tanszék
(tanszékvezető: dr. Husi Géza)

Általános géptan tanszék
(tanszékvezető: dr. Nagy Géza)

Gépészeti gyakorlóüzem és laboratóriumok
(vezetője: dr. Dull Sándor)

1987-től az épületgépészeti szakon levelező tagozaton, 1988-tól nappali tagozaton indult meg az üzemmérnökképzés. A kibővült profilnak megfelelően megváltozott az intézet neve:

Gépészeti Intézet

GÉPÉSZETI INTÉZET (általános ismertetés)

Igazgató: dr. Husi Géza

Igazgatóhelyettes: dr. Nagy Géza

Oktatási egységek:

Építésgepesítési tanszék (tanszékvezető: dr. Husi Géza)

Általános géptan tanszék (tanszékvezető: dr. Nagy Géza)

Épületgépészeti tanszék (tanszékvezető: dr. Vágó László)

Gépészeti gyakorlóüzem és laboratóriumok (vezető: dr. Dúll Sándor)

A Gépészeti Intézet összlétszáma: 43 fő, ebből főiskolai tanár 5 fő, főisk. docens 12 fő, főisk. adjunktus 8 fő, főisk. tanársegéd –, tanszéki mérnök 2 fő, technikai szakoktató 10 fő, adminisztráció 6 fő.

Az intézet képzési profilja és oktató-nevelő munkájának célkitűzései

Az intézetben két szakirányú üzemmérnökképzés folyik.

Építőgépészeti szakon: olyan gépészeti ismeretekkel rendelkező, középvezetői feladatokat ellátó építőgépész üzemmérnökök képzése, akik széles körű tájékozottsággal eleget tudnak tenni a jelen és közeljövő építőipari technológiáinak gépesítési feladatai során jelentkező igényeknek.

Épületgépészeti szakon: eredményes mérnöki tevékenységhez szükséges alap- és műszaki tudományos ismeretek elsajátíttatása, a gyakorlati módszerek megismertetése és alkalmazási készségi fejlesztése, annak érdekében, hogy az üzemmérnökök – kellő gyakorlat után – alkalmassá váljanak a sokrétű előkészítési, üzemeltetési, irányítási feladatok ellátására.

A képzés során a hallgatók megismerkednek a gépekben lejátszódó technikai folyamatok elméletével, a gépek szerkezeteivel, tervezésének alapelveivel, és a gépek javításához, karbantartásához szükséges módszerekkel, eljárásokkal.

Megtanulják a korszerű gazdasági-szervezési, vezetési elméletek alapvető összefüggéseit és alkalmazási lehetőségeit.

Átszerveztük, korszerűsítettük a nyári termelési gyakorlatokat a jelen és jövő követelményeihez igazodva.

Oktatási programunkba illeszkednek a különböző építőipari vállalatokkal kialakult kapcsolataink.

Ennek során évközi gépüzemi gyakorlatok alkalmával, tanulmányi kiránduláson és a vállalatoknál töltött nyári termelési gyakorlatok idején hallgatóink betekintést nyernek a termelés folyamatába.

A végzős hallgatók számára záródolgozati témaként a vállalatoktól valós műszaki-fejlesztési, tervezési, javítási, szervezési feladatokat kérünk és kapunk. Ilyen esetekben a vállalatok ipari konzulenseket is biztosítanak, és lehetőséget adnak a hallgatóknak a vállalatnál történő feladat kidolgozására, környezettanulmányozásra.

Az intézet laboratóriumainak és tanműhelyének fejlesztése során arra törekszünk, hogy azok egyaránt alkalmasak legyenek az oktató- és kutatómunkára.

Nevelőmunkánkban figyelembe vesszük azokat az általános tényezőket, amelyek a tényleges nevelői tevékenységet befolyásolják, illetve meghatározzák, úgymint:

- az üzemmérnökkel szemben támasztott követelményeket,
- a viszonylag rövid képzési időt,
- az intézeti oktatási rendszer és keretei által megszabott lehetőségeket.

Gyakorlati képzés

Az építőgépész és épületgépész üzemmérnökképzés tantervi programja a gyakorlati élet követelményeihez igazodik. Alapvető követelmény, hogy a gyakorlati foglalkozások – az első napok rajztermi gyakorlatától kezdve, az államvizsga feladatokig – mindig az építőipari és ipari vállalatok céljaihoz kapcsolódik.

A hallgatók gyakorlati oktatási formái a következők:

- rajztermi gyakorlatok,
- műhelygyakorlatok,
- laboratóriumi gyakorlatok,
- termelési gyakorlatok,
- üzemmérnöki gyakorlatok.

Az államvizsga feladatainak kiadása előtt mindig felkérjük a régióba tartozó, vagy más területen lévő építőipari vállalatokat, hogy konkrét fejlesztési, üzemeltetési, szervezési feladatok megküldésével segítsék elő, hogy hallgatóink való témákat kapjanak.

Az évközi műhelygyakorlatok az intézet műhelyeiben és különböző laboratóriumaiban történnek. Az elsőéves hallgatók olyan mélységig sajátítják el az általános gépipari technológiákat, hogy egyszerűbb alkatrészeket önállóan tudnak elkészíteni. A másodéves hallgatók már szűkebb szakmai területüknek megfelelő gépek, berendezések főbb jellemzőit, azok felhasználási

területeit és üzemeltetésüket ismerik meg. Természetesen itt is érvényesül az az alapelv, hogy a szakmai vezetésre kell a hallgatót alkalmassá tenni.

Az intézet megfelelő laboratóriumokkal rendelkezik, melyek lehetőséget biztosítanak alapvető mérések kivitelezéséhez és elősegítik a hallgatók gyakorlati életre történő felkészítését.

Laboratóriumaink, műhelyeink, külső megrendeléseket is teljesítenek és az oktatói felügyelettel végzett munkákban a hallgatók is részt vesznek. Az évközi műhelyfoglalkozásokon szerzett tudás betetőzése a nyári termelési gyakorlat.

Az építőgépész elsőéves hallgatók az Építőgép-kezelőket Képző Központban két különböző típusú építőipari gép kezelésével, több géptípus szerkezetével, üzemeltetésével ismerkednek meg. A gyakorlat végén nehézgép-kezelői vizsgát tesznek, jogosítvány megszerzése céljából.

A másodév végén az ország nagy építőipari vállalatainál a különféle építőipari gépekkel kapcsolatos üzemeltetési, javítástechnológiai, szervezési feladatokat tanulmányozzák.

Kedvező lehetőség, hogy a Moszkvai Építőmérnöki Egyetemen (MISZI) és az NDK-ban a Wismari Ingenieurhochschule és a főiskola között évek óta fennálló kapcsolat alapján a hallgatók egy része külföldi csere gyakorlaton vesz részt.

Az épületgépész elsőéves hallgatók vállalatoknál fizikai munkával töltik nyári termelési gyakorlatukat. Törekszünk arra, hogy a szerelőipari technológia, vízellátás és csatornázás, központi fűtés, gázellátás, légtechnika, épületvilágosítás területein némi betekintést nyerjenek a gyakorlati kérdések megoldásába.

A másodéves épületgépész hallgatók az előbbieken felsorolt szakterületeken műszaki beosztásokban, középvezetői feladatok ellátásának gyakorlásával töltik szakmai gyakorlatukat.

Kutatás-fejlesztési tevékenységük

Célunk, hogy az oktatók kutatómunkája olyan legyen, hogy az sok ponton kapcsolódjon az általuk végzett oktatómunkával. Arra törekszünk, hogy a kutatók az általuk megismert és használt tudományos módszereket a hallgatóknak továbbadva, azokat is alkotómunka végzésére serkentsék.

Főbb kutatási témáink:

1. Paneles lakóépületek fenntartásának és felújításának gépesítése

2. Tartósságnövelés módszerei az építőipari gépalkatrészek felújításakor
3. Építőipari gépek, gépegységek rezgésvizsgálata
4. Betonérlelés automatizálása az előregyártásban
5. Teherfelvonó szerkezetek vizsgálata
6. Anyagvizsgálatok számítógépes feldolgozása

Megjelent főiskolai jegyzetek tankönyvek és szakkönyvek száma: 74 db.

Kutatási tevékenységünk főbb jellemzői a következők:

Az oktatói, kutatási feladataikat az általánosnak tekinthető heti 12 órai oktatási óraszám mellett végzik el. A kutatómunka végzését jelentősen segítik az intézet technikai szakoktatói.

Az intézet oktatási tevékenysége a kivitelező építőiparhoz kapcsolódik. Elsősorban gyakorlati jellegű. Ez érezteti hatását a kutatómunkában is. Alapku-tatásokkal egyáltalán nem foglalkozunk. Különös gondot fordítunk viszont a termeléshez közvetlenül kapcsolódó, alkalmazott, illetve fejlesztési kutatások csoportjába tartozó különféle feladatok megoldására.

Kutatóhelyeink anyagi eszközökkel való ellátása alacsony színvonalon áll. Ez olykor akadályozza egy-egy feladat teljesítését. Célunk egy-egy területen olyan komplett műszer-család kialakítása, melyekkel magasabb színvonalú mérések lefolytatására lesz lehetőség, ezáltal mindinkább alkalmasak leszünk műszerigényes kutatási feladatok elvégzésére is.

Az intézetben folyó kutatómunkák jelentős részben vállalati, tudományos intézeti megbízások, melyek alapján tanszékeink szerződéses munkák formájában vesznek részt az iparág különböző jellegű, kisebb-nagyobb feladatainak megoldásában.

Tudományos tevékenységünkhöz tartozik a külföldi tanulmányutakon, konferenciákon való részvétel is. Nemzetközi és országos tanácskozásokon elhangzott, nyomtatásban megjelent előadások száma: 20 db.

Gépészeti Intézet kapcsolatai:

Oktatási munkánk során az elmúlt 25 év alatt igen széles körű hazai kapcsolatokat alakítottunk ki.

Jó együttműködés jellemzi kapcsolatainkat a

- Budapesti Műszaki Egyetem Közlekedésmérnöki és Gépészmérnöki Karával,
- Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Karával,
- Pollack Mihály Műszaki Főiskolával (Pécs)

- Kandó Kálmán Villamosipari Műszaki Főiskolával (Budapest)
- Bánki Donát Gépipari Műszaki Főiskolával (Budapest)
- Széchenyi István Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskolával (Győr)

Együtműködési szerződés alapján tartunk kapcsolatot az alábbi vállalatokkal, intézményekkel:

BME-Közlekedésmérnöki Kar · Gépipari Tudományos Egyesület · Építőipari Fémszerkezet és Gépgyártó Vállalat · Építőgép-kezelőket Képző Központ, Debrecen · Építőipari Gépesítő Vállalat, Debrecen · Építőgép-javító Vállalat, Budapest · MÁV Járműjavító Vállalat

Ezen kívül a megyei, tanácsi építőipari vállalatok építőipari szövetkezetek, ipari szövetkezetek, mélyépítő-útépítő vállalatok és tudományos intézetek, jelentős hányadával építettünk ki kapcsolatot.

Kapcsolatainkra építve

- különféle megbízások teljesítése,
 - intézetünk anyagi eszközökkel történő támogatása,
 - nyári termelési gyakorlatok támogatása,
 - üzemlátogatások szervezése,
 - vendégelőadók meghívása,
 - konferenciákon való részvétel támogatása,
 - államvizsga vizsgabizottságokban való közreműködés,
- és sok egyéb, oktatási munkánkat elősegítő tevékenység szerepel programunkban.

Az intézet oktatói a Gépipari Tudományos Egyesületben vezető funkciókat töltenek be. A GTE-vel évenként több szakmai rendezvényt szervezünk.

Nemzetközi kapcsolataink:

A főiskolának államközi együtműködési szerződése keretében intézetünk szoros kapcsolatot tart a

- Moszkvai Építőmérnöki Egyetemen,
- Szófiai Építész és Építőmérnöki Egyetemen,
- Wismari Műszaki Főiskolával.

E szerződések keretében közös kutatási témák kidolgozása történik a Gépészeti Intézet közreműködésével az alábbiak szerint.

Moszkvai Építőmérnöki Egyetemen:

1980–1985 között az MNK Építőgépeinek ágazatközi egységesítése a SZU és az MNK ipara által gyártott szerkezetcsoportok alapján. 1986–1990 között audiovizuális eszközök használati hatékonyságának növelése.

Szófiai Építész és Építőmérnöki Egyetemmel:
Telepített építőipari üzemek energiaracionalizálása.

Ezen kívül szerződés nélküli kapcsolataink is számottevőek a következő intézményekkel:

- Leningrádi Műszaki Egyetem,
- Magdeburgi Műszaki Egyetem,
- Lipcsei Műszaki Egyetem,
- Erfurti Műszaki Főiskola,
- Kassai Műszaki Egyetem

Oktatói tanulmányutak, cserék, tudományos konferenciákon való részvétel formájában.

TÖBBET GÉPPEL, MINT ERŐVEL!

Az ÉPÍTŐGÉP Rt. az egész országra kiterjedő szaküzlethálózatával, egyes városokban más kereskedelmi szervezetekkel közösen működtetett fiókhalálózattal áll az építetők rendelkezésére.

Tisztelt Ügyfeleink szakboltjainkból napi vagy tartós bérleti rendszerben egy építkezés minden fázisához hasznos eszközöket kölcsönözhetnek a földmunkagépektől a szakipari munkák szerszámaiig.

Központ: 1203 Budapest, Kossuth Lajos u. 37/a
Telefon: 147-9778, 147-9779 — **Telefax:** 147-8157 — **Telex:** 20-2507 ÉKKRT

Alföldi területi központ: 4025 Debrecen, Pásti u. 5.
Telefon: 52-16910 (fax) — **Telex:** 72-861

Dunántúli területi központ: 8900 Zalaegerszeg, November 7. tér 1.
Telefon: 92-14248 (fax) — **Telefon:** 92-11100 — **Telex:** 12-716

ÉPÍTŐGÉP RT.

A BIOGAL Gyógyszergyár a magyar gyógyszeripar legfiatalabb és legdinamikusabban fejlődő vállalata. 1960-ban létesült Debrecenben egy galenusi készítményeket, valamint egy antibiotikumokat előállító gyár egyesítése révén.

A BIOGAL tevékenységi köre négy jelentős termékcsoportha terjed ki:

alanyagok (fermentációs, félszintetikus úton nyert hatóanyagok és készítmények),

formulált késztermékek (ember- és állatgyógyászati gyógyszerspecialitások, paramedicinális készítmények),

állattápszerek és premixek,

kozmetikumok

Termékválasztékának korszerűsítését – különösen a hetvenes évek közepe óta – a legváltozatosabb külföldi együttműködések, valamint intenzív saját kutatási-fejlesztési munkája révén valósítja meg. A világ számos nagy gyógyszergyártó cégével került szerződéses kapcsolatba gyártási eljárások és forgalomba hozatali licencek átvétele-átadása, projektumok közös kifejlesztése, experimentális és humán kísérletek végzése terén.

A Zyma-BIOGAL kooperáció vezetett a B+Z nevű vállalat létesítéséhez, mely az első magyar-svájci gyógyszeripari közös vállalkozás. Telephelye szintén Debrecen, közel a BIOGAL-hoz.

1984-ben a termelési szerkezetet és feltételeket egyaránt jelentősen megváltoztató beruházási programba kezdett, melyek egy része a Világbank társfinanszírozásával valósul meg. A program 1989-ben fejeződött be.

A BIOGAL export-import forgalmát döntő részben a budapesti székhelyű Medimpex-en és Pharmatrade-en keresztül bonyolítja le, kisebb arányban maga végzi. Termékeinek száma mintegy 400. Fejlődésére jellemző, hogy bruttó termelési értéke az 1975. évi 0,7 milliárd Ft-ról (13,3 millió USD-ról) 1988-ra 6,6 milliárd Ft-ra (125 millió USD-ra) emelkedett.

BIOGAL Gyógyszergyár Rt.
Debrecen, Pallagi út 13.

Alapítva: 1561.

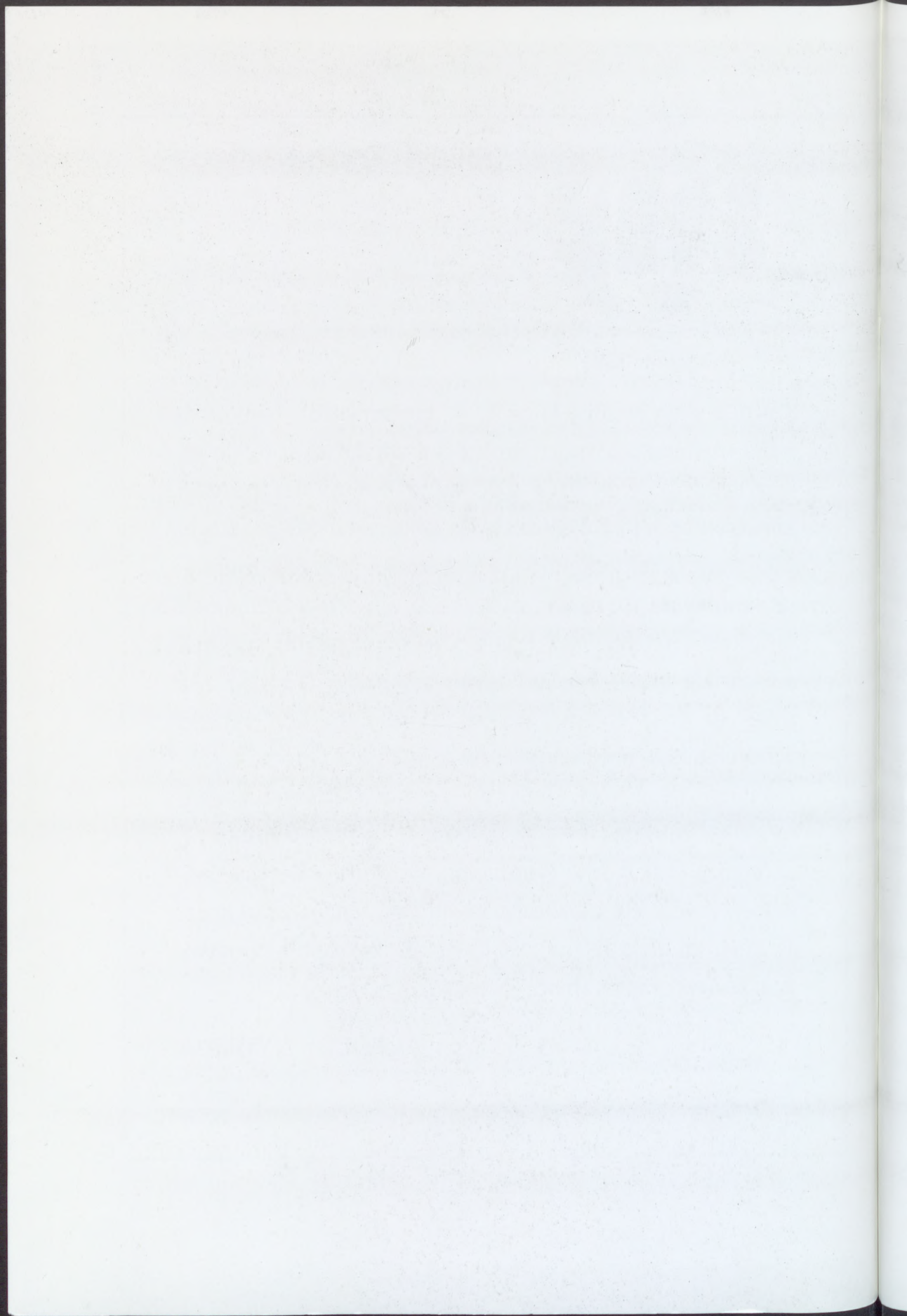
Sokféle hagyomány létezik. A legnemesebb hagyományok nemcsak a múlt örökségét adják tovább, de eligazítanak a jelen és a jövő mind bonyolultabbá váló kérdéseiben is. Köteleznek és elköteleznek. • Közel 430 éves története során a debreceni nyomda munkáját, törekvéseit a tudás, az írott szó, a kultúra értékeinek feltétlen tisztelete, az adott kor legmagasabb szakmai színvonala elérését célzó igyekezet határozta meg. Ma sincs ez másképpen, amikor az elmúlt két évtized törekvéseinek eredményeként az Alföldi Nyomda sokoldalúan gépesített, műszaki-technikai színvonalában, termékei minőségében az élvonalba tartozó nyomdává, a legnagyobb könyvgyárrá vált. • Múltjára megelégedéssel, jövője elé bizakodva tekinthet, valamennyi hazai és külföldi üzletfelének a kötött és kartonált könyvek gyártásában megbízható partnere az

ALFÖLDI NYOMDA

DEBRECEN, Böszörményi út 6.

Telefon: 52-17-344

Telex: 72-369

TÁRSADALOMTUDOMÁNYI ÖNÁLLÓ TANSZÉK

Ez az oktatási egység szervezetenként azért volt ezeddig önálló, más szervezeti egységtől viszonylag elkülönülő, mert az üzemmérnöki képzés folyamatban ideológiai feladatokat is el kellett látnia. A felsőfokú oktatásnak ezt a sajátosságát a társadalom berendezkedése, beállítottsága, és nem utolsósorban oktatáspolitikájának természete magyarázta. Az oktatási rendszer mindaddig lényegében az egytípusú, a minden vonatkozásban homogén világnézetű szakemberképzést akarta megvalósítani. Ilyen cél sikeresen soha meg nem valósítható, ezért a rendszer állandóan önkorrekciót, kiigazítást, nagy programok bevezetését, ezt megelőzően a régi alapos megbírást igényelte.

Ez az oktatási rendszer a marxizmus–leninizmus tanszéket több vonatkozásban tette felelőssé a felsőfokú építőipari szakemberképzésben. Ezek közül csupán néhány kiemelését tesszük:

- Az állampárt által megfogalmazott egységes világnézet oktatása, elfogadtatása a hallgatóság által.
- A leendő üzemmérnökök tegyenek szert bizonyos jártasságra a közéleti szereplésben. Tudjanak bánni a munkahelyen felmerült társadalmi, politikai jellegű kérdésekkel.
- A szakmai tárgyakhoz alapozó jelleggel megfelelő társadalmi-gazdasági ismeretek nyújtása, elsajátíttatása.

Meg kell azonban jegyeznünk azt is, hogy ezek a feladatok, bár nem közvetlenül, minden szakmai tárgy oktatóival szemben is megfogalmazódtak. Továbbá egyértelmű volt ez az igény az ifjúság politikai szervezetében, amelyet tanszékünk ennek megfelelően támogatott.

Az elmúlt négy-öt évben azután egyre inkább felvetődött az egységes világnézeti nevelés céljának feladása, illetve a marxizmus–leninizmus nyilvánvalóan dogmákká merevedett tanainak, tételeinek elvetése.

Ennek megfelelően tanszékünk elnevezése is megváltozott, 1989 júniusától társadalomtudományi önálló tanszékké lettünk. A névváltozás nem csupán formális, hanem alapvetően tartalmi.

Az 1989. szeptember 1. után oktatott társadalomtudományok a korábbiakhoz képest az alábbi nagyon lényeges eltéréseket mutatják:

1. A marxizmus–leninizmus korábbi szervezeti struktúrájának elvetése, amely három alkotóelemet tartalmazott, éspedig:

- marxista filozófiát
- marxista politikai gazdaságtant
- tudományos szocializmust

Ez azt is jelentette, hogy az általunk oktatott tárgyak összes óraszámát a hároméves képzési idő alatt 210 órára csökkent.

2. Az egyetlen marxista–leninista ideológiának mint kiváltságosnak és abszolút tökéletesnek állított elméleti eszmerendszernek a feladása. Ez gyakorlatilag azt is jelenti, hogy lemondunk az ideológiai nevelő feladatunkról.

3. Az általunk oktatott tárgyak struktúrája merőben más, éspedig:

– Az első évfolyamon A társadalomelmélet alapjai című tárgyat oktatjuk. A tanév első félévében a filozófia történetét tekintjük át. Ebben a sorban a marxista–leninista filozófia csak egy fejlődési stádium, de nem végpont. Az első évfolyam második félévében politikaelméletet oktatunk, a legkorszerűbb ismeretek szerint. E tárgy oktatása során nem társadalmi formációban akarunk mozogni, hanem sokkal inkább a korszerű társadalmi berendezkedések működési alapelveit, politikai intézményrendszerek mechanizmusait, fontos és nélkülözhetetlen politológiai fogalmakat kívánunk elsajátíttatni a hallgatósággal.

– A második évfolyamon közgazdaságtant oktatunk mindkét félévben. E tárgy nem a korábbi politikai gazdaságtani stúdium megreformálása, hanem valóban makroszemléletű közgazdaságtan. Végre teljes összhangban kerültünk ezáltal a főiskolán oktatott mikroszemléletű közgazdaságtannal, amelyet az Alaptárgyi és Szervezési Intézet keretében ápolnak. A közgazdasági szemléletű (vagy még találóbban: a gazdasági vénájú) felsőfokú építőipari szakemberképzés ezzel stabilan két lábon állóvá vált.

– A harmadik évfolyamon speciálkollégiumokat tartunk, melynek keretében a hallgatókat leginkább érdeklő témakörökkel foglalkozunk (pl. a nemzeti-nemzetiségi kérdések Kelet-Közép-Európában, vagy a magyar társadalom sajátosságai).

Új struktúrájú és tartalmú társadalomtudományi oktatásunk végül is alapvetően két fontos alapelvet követ az 1989/90-es tanévtől kezdődően:

– Hozzájárulni a szakemberképzéshez, minél inkább integrálódva a képzési folyamatba.

– Olyan műszaki értelmiségivé képzés, amelyben a szakmai ismereteken

túlmenően széles gazdasági és politikai látókörrel, tudásanyaggal rendelkezik a hallgató.

A két alapvető célkitűzésünket csak akkor érhetjük el, ha soha többé nem törekszünk arra, hogy a hallgatók mind egyformákká váljanak, illetve, ha azon leszünk, hogy az oktatás ne legyen a napi politika kiszolgálója.

A *társadalomtudományi önálló tanszék* egyébként a vizsgált két és fél évtizedében nem mindig a jelenlegi felállásban funkcionált. A Felsőfokú Technikum idején csupán tanszéki csoportként működünk. A főiskolává válás idejétől, 1972-től kezdve a Budapesti Területi Egységgel került összevonásra egységünk úgy, hogy a tanszékvezető mindig Budapestről irányított. Ehhez képest jelentős előrehaladás volt az 1982-ben bevezetett szervezeti felállítás, amelynek keretében Budapesten és Debrecenben is önálló szervezeti egységek működnek. Együtműködésünk a budapesti kollégákkal különösen ezután vált igen hasznossá, kölcsönösen előnyössé.

Tanszékünknek jelenlegi állományi létszáma 8 fő főállású és 1 fő másodállású oktató, valamint 1 fő adminisztrátor. Egyetemi doktori fokozattal rendelkezik 4 fő.

A tanszék tudományos tevékenysége az egyéni publikációkban és a közös teamjellegű kutatásokban valósul meg.

Közös kutatásainkat az alábbi témák reprezentálják:

- Debrecen egyes lakóövezeteinek környezeti állapota.
- Az építőipari mérnökszükséglet alakulását meghatározó tényezők.
- A főiskola debreceni területi egységében végzett hallgatók helyzetének, a képzés és az üzemmérnöki feladatok összhangjának vizsgálata (kérdőíves felmérés alapján).
- A lakosság környezeti tudatának vizsgálata (kérdőíves felmérés alapján, KLTE szoc. tanszékével közösen).
- Munkaerőforgalmi szociológiai vizsgálatok, munkaerő-megtartó stratégiai ajánlások a BVM Szolnoki Gyáregységénél.

A főiskola évfordulója kapcsán joggal állítható, hogy tanszékünk még soha nem volt olyan gyökeres átalakulás korszakában, mint éppen napjainkban. Erre a folyamatra mi kellően felkészültünk, s rendelkezünk azzal a lelkesedéssel is, amely a sikeres funkcióváltáshoz nélkülözhetetlen.

Dr. Tóth János

tanszékvezető

4818-2